

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 44

Penktadienis, Lapkričio (November) 27, 1959, Toronto, Ontario

M E T A I XXVIII

Septynių pėdų aukščio vatusai šoka savo šokį. Pastaruoju laiku jie kovėsi su ma-

čiais, bet skaitlingesniais bahunais. Abieji randasi belgų globoj. Bahutai buvo va-

tusų vergai per 300 metų. Jie bijo patekti naujon jų vergijon.

Toronto Universiteto Galvos Siekia Visiško Nuklinių Bandymų Sulaikymo

TORONTO. — Visų Toronto universiteto fakultetų galvos sudarė komitetą, kuris kreipiasi į visus universiteto profesorius su prašymu, kad jie pasirašytų po jo paruoštą peticiją, kad nukliniai bandymai būtų visai sulaukyti visam laikui.

Komitetas, susidedas iš 14 profesorių ir vieno studento, kurie atstovauja 9 fakultetus, vyks į Ottawą su peticija, kad įteiktų ją premjerui Diefenbakeriui.

Iniciatorių tarpe randasi Claude T. Bissell, universiteto profesorius; Francois C.

Reikalauja Susilaikyti Nuo Nuklinių Bandymų

NEW YORK. — Jungtinės Tautos priėmė rezoliuciją, kurioje reikalaujama neatsinaujinti nuklinių ar termionuklinių bandymų, kol nebina derybos dėl nutraukimo nuklinių bandymų.

Prieš balsavo tikrai Francija, kuri nori išbandyti savo bombą Afrikoje.

Niekad istorijoje nebuvo tokio vieningo JT pasisakymo, kaip šiuo kartu dėl nutraukimo nuklinių bandymų.

A. Jeanneret, kancleris; M. St. A. Woodside, universiteto kolegijos vedėjas; Rev. J. M. Kelly, St. Michael's kolegijos prezidentas; ir H. N. Frye, Victoria kolegijos vedėjas.

"Apeliacijos už nusiginklavimą nėra naujas dalykas", sako iniciatoriai savo laiške profesoriams, "bet niekad pirmiau istorijoje nebuvo tokio didelio reikalo, kaip kad šiandien".

Laiške nurodoma, kad nusiginklavimo niekad nebus, jei nebus tvirto reikalavimo iš visų visuomenės sekcijų.

J. Tuzo Wilson, geofizikos profesorius ir Tarptautinių Geofizinių Metų 1956 metais prezidentas, pareiškė, kad jis jau pasirašė po peticiją. Sarašas iniciatorių turi 39 fakultetų narius, kurie atstovauja visus universiteto fakultetus, taipgi ir A. J. Earp, Trinity kolegijos registrarą.

Į studentus bus atsikreipiama viešame mitinge.

Peticija, nurodžiusi nuklinio ginklavimosi lenktynių pavojų ir nuklinio karo baimeybę, kreipiasi į premjerą:

"Todėl mes raginame Kanados vyriausybę reikalauti pasauliniuose komitetuose, kad būtų tuojaus ir visam laikui sulaukyti bandymai ir gamyba nuklinių ginklų ir pastotas kelias plitimui tokių ginklų į tas šalis, kurios jų dar neturi".

Kas liečia kontrolę, peticija nurodo, kad tas būtų lengvai atsieta, jeigu būtų noras išsivadėti tų ginklų lenktynių.

Adenauer Persekioja Judėjimą už Taiką

TORONTO. — Kanados Taikos Kongresas pasiuntė protestą Adenauero vyriausybei, kam ji persekioja taikos judėjimą Vokietijoje.

Adenauero vyriausybė uždraudė taikos judėjimą ir traukia teisman septynis taikos komiteto narius, kaltindama juos veikus prieš Vakarų Vokietijos interesus. Trys iš suimtųjų kaltinami už leidimą laikraščio Taikos Balsas.

Pasirašė Kultūrinių Apsikeitimų Sutartį

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga pasirašė dviejų metų sutartį dėl kultūrinių apsi-keitimų. Sutartis pradės veikti sausio 1 dieną, 1960 metų.

Pagal šią sutartį, abi šalys apsiškeis menininkais, literatūra, filmais, teatriniais pastatymais, muzikantais ir t. t.

Amerikiečiai galės paskleisti Tarybų Sąjungoj savo žurnalo Amerika iki 77-

000, taip pat Tarybų Sąjunga savo žurnalo USSR Jungtinėse Valstijose iki 77,000 kopijų.

Bus daug apsikeitimų kultūrinėmis delegacijomis — rašytojų, aktorių, skulptorių, muzikologų ir advokatų. Bus apsikeista jaunimo grupėmis. Bus įvairių parodų — medicinos, vaikų literatūros, vaikų meno darbų ir t. t. Bus daugelis sportinių susitikimų, rungtynių.

Amerikiečiai mokys anglų kalbos Tarybų Sąjungoje, o rusai mokins rusų kalbos Jungtinėse Valstijose. Bus taipgi apsikeista universitetų studentais. Jie galės studijuoti iki 10 mėnesių.

Amerikiečiai ir rusai egzaminuos mokyklų konstrukciją, mokslo metodus, mokytojų lavinimą, agrikultūros būdus.

Tarybiniai ekspertai apžiūrės amerikiečių automobilių įmones, darbo taupymo būdus statyboj, šaldymą, maisto pakavimo ir padėjimo priemones, o amerikiečiai tą patį darys Tarybų Sąjungoje.

Abi šalys sutiko palengvinti turistų judėjimą. Abiejų šalių ekspertai turės pasitarimus šiuo klausimu.

Vienu žodžiu, Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos kultūrinis ir mokslinis santykiavimas žymiai padidės atėinančiais ir kitais metais.

Kubiečiai Perima Amerikos Viešbutį

HAVANA. — Kubos vyriausybė perėmė savo kontrole amerikiečių priklausančią viešbutį Havana Riviera.

Dabartiniai viešbučio vedėjai pasiliks savo pareigose, bet jie bus Kubos vyriausybės atstovai.

Viešbutis buvęs paimtas vyriausybės kontrolėn tam, kad užtikrinus, jog viešbutis atmokės skolą \$500,000, kurią Kubos bankas yra paskolinęs viešbučiui per praėjusius kelis mėnesius.

Viešbutis buvo pastatytas 1957 metais. Jis kainavo \$15,000,000. Statytojai nemažą sumą skolinosi pas Kubos vyriausybę.

IR VĖL NEPAVYKO PAGAUTI SATELITĄ

SAN FRANCISCO Cal. — Jungtinių Valstijų orlaivynui nepavyko sugauti satelito instrumentų pakelį, kurį satelitas išmetė skriedamas apie Žemę. Tai jau penktas bandymas pagauti satelito instrumentus su svarbiomis informacijomis.

Satelitas, Discoverer VIII, įėjo į orbitą. Taipgi visa kita veikė gerai. Bet kur dingo instrumentų pakelis, niekas nežino. Matyti nukrito į vandenyną ar kur kitur orlaiviams esant labai toli.

ASWAN, Egiptas. — Pasirodo, kad seniai projektuojamą Aswan tvenkinį, pažabojimui Nilo upės vandens, statys Tarybų Sąjungos inžinieriai.

TSRS ir Vokietija Pasirašė Sutartį

LONDON. — Tarybų Sąjunga ir Rytinė Vokietija pasirašė naują penkių metų sutartį, pagal kurią numatoma apsikeisti gaminiais sumoje \$13,000,000,000.

Tarybų Sąjunga pasiūlys vokiečiams 32,000,000 tonų anglies, 12,000,000 tonų geležies, 15,000,000 tonų ruliutų gaminių, 34,000 automobilių, taipgi industrinių įrankių, didelius kiekius grūdų, sviesto, aliejaus, mėsos ir kitų gaminių.

Vokiečiai duos Tarybų Sąjungai mašinerijos, laivų, vargonų, mašinų įrankių ir spaustuvių.

Iš Kanados Gyvenimo

Tuo tarpu, kai visur kitur daug kalbama apie atostūgi, isitempimo sumažėjimą, tai Kanadoje nemažai kalbama apie apsigynimą.

N. Chruščiovui lankantis Jungtinėse Valstijose, mūsų civilinio apsigynimo vadovai svarstė slėptuvių klausimą. Apsigynimo ministras tuoj po to pasitarimo pasiūlė statyti mūrinius urvus rūsiuose.

Kiek vėliau apsigynimo ministras paskelbė, kad Kanada leidžia amerikiečiams susikrauti atominės bombas Kanadoje. Statomos raketų bazės.

Šiomis dienomis NORAD komandierius lankėsi Ottawoj ir siūlė pakeisti orlaivius moderniškesniais.

Ir tap diena po dienos.

Bet kritikai nurodo, kad visa tai nieko nereiškia, jeigu kalbėti apie apsigynimą. Raketos galinčios pasiekti vos tik 300 mylių. Jos negali numušti aukštai lėkiančių balistinių sviedinių. O jeigu ir numušti nekuriuos, jie sprogtų virš Kanados ir paskleistų radioaktyvumą.

Geriausias apsigynimas, ką sako net ir Toronto Daily Star, tai taika, sugyvenimas, bet apie tai mūsų valdonai kalba labai mažai.

Medžiojimas yra sportas ir daugelis užsiima medžiojimu, bet atrodo, kad sykiu yra ir pavojingas. Pasitaiko tiesiog tragiškų nelaimių.

Štai šiomis dienomis netoli Wallaceburgo, Ontarijoj, Harlow Curtice, pasiluošavęs General Motors korporacijos prezidentas, nušovė gerą savo draugą Harry Andersoną, buvusį GM viceprezidentą.

Jie medžiojo antis. Užskridus pulkui ančių, jie šaudė sėdėdami. Ir štai, vienas atsistojo kaip tik tuo metu, kada kitas šovė. Šratai nunešė kraštą galvos ir vietoje užmušė.

Tokių ir panašių nelaimių medžiotojų tarpe pasitaiko labai dažnai.

Premjeras Diefenbakeris pasirinko 14 parlamentarinių pagelbininkų ministrams. Tie pagelbininkai, šale \$10,000 parlamento nario algos, gaus dar \$4,000 už naujas pareigas, iš kurių \$2,000 bus netaksuojami.

O veikiausiai jie neturės ką veikti. Gaus \$4,000 į metus tiktai už titulą.

Radio ir Televizijos Taryba yra pareikalavusi, kad Kanados TV duotų daugiau kanadiškų programų. Buvo reikalaujama mažiausia 55 procentų. Pasirodžius opozicijai, tuoj nusileido.

Dabar, pirmais metais po

šio patvarkymo, būsią pakankama, jeigu bus tik 45 procentai kanadiškų programų.

Atidarant Kvebeko provincijos parlamentą, kalboj nuo "sosto" buvo aštriai pabrėžta, kad Kvebekas nori būti ir toliau autonomiškas, kaip ir iki šiol.

Buvo manyta, kad naujas premjeras daugiau kooperuos su federale valdžia.

Sudburyje nikelio kasėjų unijos viršininkais išrinkti dešinieji su Gillisu priešakyje.

Laike pirmrinkimines kompanijos spauda šaukė, kad tai kova tarp krikščionybės ir komunizmo.

Dabar teks palaukti, kaip INCO atsineš linkui šiu "krikščionybės" gelbėtojų.

Kada kapitalistinė spauda labai džiaugiasi, tai darbininkams tur būt didelio "laimėjimo" nebus.

Kanadietis

Sir Ernest MacMillan, pasižymėjęs konduktorius, kurs vadovauja CBC Talentų Festivalio orkestrui. Jis kelias su šia programa per visą Kanadą ieškodamas gabių instrumentalistų ir dainininkų.

ANKARA. — Laikraštis "Jeni Giun" rašo, kad Turkijoje švietimas yra žemo lygio. Pasak laikraščio, 60 procentų šalies gyventojų yra neraštingi. Iš pusketvirtų milijono vaikų daugiau kaip milijonas nesimokina.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Isteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniiais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustosius naudotis knygynu.

Krygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygnas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirsti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

VILNIUS. Architektūra iki 20-to amžiaus. Albumas, 248 pusl. Knygnyne Nr. 449.

ZEMAITĖ GYVENIME ir KURYBOJE. Albumas ir jos veiklos aprašymas bei pavaizdavimai paveikslais. Knyga 250 pusl. Knygnyne Nr. 450.

ANTANAS ŽMUIDZINAVIČIUS. Jo kūrinių aprašymai ir paveikslai. Knyga albumo formato, 160 pusl. Knygnyne Nr. 251.

DAINŲ ŠVENTĖ. Albumas 1955 metais įvykusios Vilniuje Dainų šventės. Knyga 150 pusl. Knygnyne Nr. 452.

LIETUVIŲ TAUTINIAI DRABUŽIAI. Albumas pavaizduoja lietuvių tautinius drabužius ir audinius bei meginius. Knyga 208 pusl. Knygnyne Nr. 453.

LITERATūros IR MENO METRAŠTIS — 1959. Ištraukos iš žymesniųjų leidinių. Knyga 464 puslapių. Knygnyne Nr. 454.

UZMIRSTI VAIKAI. Senesniosios lietuvių vaikų literatūros rinkinys. Knyga 320 puslapių. Knygnyne Nr. 455.

PALANGOS JUZĖ. M. Valančius. Žemaičių papročių aprašymas iš 19-to šimtmečio pabaigos. Knyga 192 puslapių. Knygnyne Nr. 456.

LAZDA. Jonas Biliūnas. Apsakymai. Knyga 336 puslapių. Knygnyne Nr. 457.

ATSISAKOM NUO SENOJO SVIETO. V. Žilionis. Romanas. Knyga 588 puslapių. Knygnyne Nr. 458.

ROZĖS ŽYDI RAUDONAI. Alfonsas Bieliauskas. Romanas. Knyga 492 puslapių. Knygnyne Nr. 459.

LIETUVIŲ LITERATūros GRETOSE. B. Pranskus. Straipsnių rinkinys. Knyga 536 puslapių. Knygnyne Nr. 460.

KAIP MES VARGELI J KAPOJOM. Vincas Savickas. Atsiminimai. Knyga 308 puslapių. Knygnyne Nr. 461.

PERKŪNAS NETRENKIA Į LAIVĄ. A. Čekulis. Apsakymai. Knyga 204 puslapių. Knygnyne Nr. 462.

PONAS PICĖKAS. Anatolijus Gidašas. Romanas. Knyga 560 puslapių. Knygnyne Nr. 463.

VĖTROS ŽEMAIČIUOSE. D. Budinas. Atsiminimai. Knyga 268 puslapių. Knygnyne Nr. 464.

KRITO KASTONAI. K. Jankauskas. Apsakymai. Knyga 432 puslapių. Knygnyne Nr. 465.

Į ATEITĮ SVIESTĖ. B. Pranskus - Žaliojis. Eilėraščiai. Knyga 192 puslapių. Knygnyne Nr. 466.

TYKUSIS AMERIKIETIS. G. Grynas. Apysaka. Knyga 300 puslapių. Knygnyne Nr. 467.

KETURIASDEŠIMT PIRMAS. B. Lavreničovas. Apysaka. Knyga 208 puslapių. Knygnyne Nr. 468.

Apert šiame sąrašė išvardintų grožinės literatūros knygų, knygnyne dar yra daug mokslinio bei politinio turinio knygų, kaip tai:

Lietuvių Literatūros Istorijos du tomai, 1,240 puslapių.

Lietuvos T.S.R. Istorijos Šaltiniai, 616 puslapių.

Pirmoji Lietuvių Kalbos Gramatika, 566 puslapių.

Lenino Raštų devyni tomai, apie 5,000 puslapių.

Stalino raštų dvylika tomų, apie 4,500 puslapių.

Karolio Markso Kapitalo pirmas tomas, 710 puslapių.

Lietuvos Revoliucinio Judėjimo Istorija, 916 puslapių.

Lietuvos T.S.R. Istorija, 520 puslapių.

Ir dešimtys kitų vertingų knygų.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 408 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0654
Toronto

ZUVŲ PARDUOTUVĖ

Parkdale Fish

2204 Dundas St. W. — Toronto
Roncesvalles & Dundas Kampas
Telefonas LE. 2-2692

Parduodame šviežias, rūkytas ir konservuotas žuvis
Didelis pasirinkimas rūkytų ungiurių.

Consumers Gas Co.

Autoritetizuotas Dylėris

Vandens ar oro pečiai iki 5 metų išsimokėjimui
prie gazo sąskaitos.

Vandens tankai gazu \$1.75 mėnesiui renduojami.
Vasarnamiams vandens tankai 5 gal. karšto vandens
į 20 minučių automatiškai.

Alyva ar gazu pečiai iki 5 metų išsimokėjimui.
Pirtis (steam bath), 100% automatiška, —
prieinama kaina galime įrengti jūsų namuose.

Pečius, tankas, pirtis, radiatorius siunčiame į
visas Kanados provincijas.

Skambinkite ar rašykite:

Rose Heating - Tinsmith Co.

723 Gerrard St. E. Toronto 8, Ont.
Tel. HO. 6-1623

Savininkai E. J. Zaleckiai

TARYBŲ LIETUVOJ

Šiaulių Dviraičiai -- | Jungtinės Valstijas

Šiauliai — Toli už Tarybų Lietuvos ribų žinomi šiauliečių pagaminti dviračiai "Ereliukas" ir "Kregždutė". Juos sutiksi Kinijos Liaudies Respublikos, Irano, Indijos ir net Pietų Amerikos miestuose ir kaimuose. Šiominis dienas gautas dar vienas naujas užsakymas. JAV prekybiniais sluoksniams pateikti šiaulių gamyklos "Ereliukas" ir "Kregždutė" dviračių pavyzdžiai buvo gerai įvertinti. Šiominis dienas gautas užsakymas pagaminti ir pasiųsti į JAV tūkstantį dviračių. Ateityje laukiamas dar didesnis užsakymas.

Saviveiklinis Simfoninis Orkestras

KAUNAS. — Kultūriniam miesto gyvenime tai buvo neeilinis įvykis. Pirmąjį koncertą suruošė liaudies simfoninis orkestras. Šis mėninis kolektyvas susikūrė neseniai ir veikia saviveikliniais pagrindais. Jame groja mokytojai, inžinieriai, muzikos teatro orkestro dalyviai. Orkestrui vadovauja LTSR nusipelnęs meno veikėjas J. Indra ir J. Gruodžio vardo muzikos technikumą dėstytojas V. Biezumas.

Pirmajame koncerte orkestras atliko populiarius L. Bethoveno, P. Čaikovskio, F. Listo kūrinius. Klausytojai labai šiltai sutiko koncer-

tuose vidurinėje mokykloje įvykusiame jaunųjų literatų būrelio vakare dalyvavo Pakruojo, Rokiškio, Pasvalio ir kitų rajonų jaunieji literatai, svečiai iš Vilniaus. Atvykusiųjų tarpe buvo ir rašytojas Juozas Baltušis. Jaunimas šiltai sutiko įžymų rašytoją, kuris paskaitė ištrauką iš savo romano "Parduotos vasaros" antrosios dalies. Nuotraukoje matome J. Baltušį su moksleiviais.

Penkiolika Kultūros Universitetų

KAUNAS. — Čia įvyko liaudies kultūros universitetų darbuotojų ir klausytojų pasitarimas.

Šiuo metu miesto kultūros universitetai veikia prie Prof sąjungų kultūros rūmų, "Drobės" vilionių audinių fabriko, prekybos darbuotojų klubo. Šiais metais kultūros universitetai atidaromi prie Mokytojų kultūros rūmų, Politechnikos instituto, Žemės ūkio akademijos, politechnikumo. Nemaža kultūros universitetų bus įkurta prie atskirų įmonių. Iš viso šiais metais mieste veiks 15 liaudies kultūros universitetų, iš jų trys — jaunosios moters universitetai.

Sudaryta miesto kultūros universitetų centrinė taryba. Jos pirmininku išrinktas Lietuvos KP miesto komiteto agitacijos ir propagandos skyriaus vedėjas A. Umbrasas. Į tarybą taip pat įeina rašytojas V. Bubnys, dailininkas J. Vaičys, Muzikinio teatro direktorius V. Varčikas, respublikinės klinikinės ligoninės vyr. gydytojas P. Jašinskas ir kiti — iš viso 15 žmonių. Tarybos nariai tikrins ir koordinuos kultūros universitetų bei lektorių darbą, sudarys mokymosi planus, vadovaus atskirų ratalių užsiėmimams.

Dviraičių Nuo Klaipėdos iki Alytaus

ALYTUS. — Aplankyti savo anūką iš Klaipėdos į Alytų atvyko Vladas Vaičys. 85 metų amžiaus senukas nuo Klaipėdos iki Alytaus dviračiu nuvažiavo per 14 valandų.

V. Vaičys — didelis dviračių sporto mėgėjas. Jis kiekvieną dieną pravažiuoja po 20-30 kilometrų. Buvęs Putilovo gamyklos darbininkas atrodė nė nenujaučia, kad už jo pečių jau daugiau kaip trys ketvirtadaliai amžiaus — toks jis žvalus ir sveikas. Ir dviratis jo nepaprastas — pirktas dar 1919 metais. Į namus Vaičys ruošiasi grįžti per Vilnių, Daugpilį ir Rygą.

— Dar ne vieną tūkstantį kilometrų mes pravažiuosime, — sako senukas Vaičys, tapšnodamas savo dviračio rėmą.

Valgymo šakutė pirmiausiai pradėta naudoti Italijoje, 15-tame šimtmetyje.

Paskutinė Argentinos lietuvių turistų viešnagės diena tėvynėje. Viešbutyje juos aplankė daugybė žmonių. Štai svečių kambaryje kitas įžymus svečias iš JAV — rašytojas Rojus Mizara, kairėje — iš JAV sugrįžęs gydytojas ir rašytojas Jonas Kaškaitis, Balys Šnioka (R. Mizaros dešinėje) Antanas Vaituskas ir buvęs argentinietis, dabar Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas Pranas Ulevičius.

Lietuvos Žurnalistai

Sąjungos pirmininkas

Tarybų Lietuvos Žurnalistų sąjungos šeima didelė — ją sudaro beveik 500 spaudos darbuotojų. Čia ir žurnalų bei laikraščių redaktoriai, korespondentai, ir reporteriai, apybraižininkai, ir

fotoreporteriai, radijo bei "Eltos" bendradarbiai, laikraščių ir knygų leidyklų darbuotojai bei kiti spaudos darbuotojai.

Skaitytojams pageidaujant "Tėvynės balso" redakcija spausdins straipsnių ciklą apie žymiausias Tarybų Lietuvos žurnalistus.

Labai Našūs Įrangimai

Kauno "Giedros" litografijos ir popieriaus gaminių fabrike popieriaus plovimas iki pastarojo laiko buvo sunkus darbo procesas. Trys darbininkai per pamainą supiaustydavo vos 300-400 kilogramų popieriaus. Įmonės šaltkalvių brigada dabar montuoja naują tarybinės gamybos pusautomatinę piauštymo mašiną. Ją aptarnaus du žmonės. Per 8 darbo valandas ją galima supiaustyti 2-2,5 tonos popieriaus.

Prieš kurį laiką fabrike ofsetinės formos buvo gaminamos rankiniu būdu. Neseniai Vokietijos Demokratinėje Respublikoje buvo įsigytos kopijavimo - dauginimo staklės, kurios formos fotomechaniniu būdu gamina tiesiog ant cinko plokščių. Tai pagerino išleidžiamos produkcijos kokybę. Graviavimo vietoje vienuolikos dabar atlieka tik šeši specialistai.

Įmonės kolektyvas numatė jau 1960 metais visas mašinas pakeisti ofsetinėmis. Jau paleista į darbą čekoslovakios markės ofsetinė spalvotų ir nespalvotų spaudinių gaminių mašina. Naujoji mašina per vieną valandą išleis septynis tūkstančius spaudinių, tuo tarpu kai senosios litografinės mašinos per visą dieną išleisdavo 5,5 tūkstančio spaudinių.

miestą ir čia dirba toliau žurnalistinį darbą — jis vėl redaguoja "Prawda Wilenska" ir tais pačiais 1944 metais pereina į "Tiesos" dienraštį vyriausiojo redaktoriaus pavaduotoju. Tose pareigose "Tiesoje" jis dirba išties 11 metų. 1955 metais Jonui Karosui pavadama redaguoti mėnesinis žurnalas "Komunistas", kurį jis redaguoja ir dabar.

Nors darbas "Tiesoje" reikalavo daug jėgų ir energijos, tačiau Jonas Karosas tuo pačiu metu tęsė toliau 1935 metais prievarta nutrauktas studijas, ir 1949 metais jis baigė Vilniaus universitetą, įgydamas teisininko diplomą. Tų pačių metų rudenį Vilniaus universitete buvo įsteigta žurnalistikos katedra, kuriai vadovauti ir jai dėstyti buvo pakviestas senas ir patyręs žurnalistas Jonas Karosas. Ir štai jau dešimt metų jis čia dirba, sėkmingai vadovaudamas Lietuvos aukštosios mokyklos katedrai, kur ruošiami nauji žurnalistų kadrai.

Be laikraštinių darbo ir tiesioginių pareigų universitete bei visuomeniniame partiniame darbe, Jonas Karosas jau vienuoliktį metų kruopščiai renka medžiagą stambiam veikalui — Lietuviškos spaudos istorijai. Šio veikalo pirmasis tomas, apimantis mūsų spaudos istorijos periodą nuo 1760 iki 1860 metų, greit bus baigtas ruošti.

Kaip visuomenininkas žurnalistas Jonas Karosas domisi ne tik savo kraštu. Jis yra nemažai keliaavęs ir po svetimas šalis. Pokario metais žurnalistas Karosas pabuvojo Indijoje, Afganistane, Vokietijos Demokratinėje Respublikoje, keletą kartų lankėsi Lenkijos Liaudies Respublikoje, tarybinu laivu "Pobieda" apvažiavo Europą. Iš kelionės laivu Karosas rašė ir išleido gražiai iliustruotą įspūdingą knygą — "11,000 kilometrų aplink Europą".

Kai 1957 metais iškilo sumanymas organizuoti Tarybų Lietuvos Žurnalistų sąjungą, šis darbas buvo pavestas Jonui Karosui. Pirmajame sąjungos suvažiavime 1959 metais Karosas buvo išrinktas jos pirmininku.

Jonas Karosas yra ne tik žurnalistas, dėstytojas ir mokslinis darbuotojas, o ir politinis veikėjas-visuomenininkas, Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komiteto narys.

Redaktorius Jonas Karosas — Tarybų Lietuvos Žurnalistų sąjungos pirmininkas yra pačiam jėgų subrandime. Jis kupinas užmojų dirbti dar gražesnei Tarybų Lietuvos atečiai.

Vincas Uždavins

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25
Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

PROTINGAS KAPITALISTAS

Aną dieną lankėsi žieminėj parodoj Toronte Kanadoj gimęs Jungtinių Valstijų multimilijonierius Cyrus Eaton. Pasikalbėjime su spaudos atstovais, jis paaiškino, kodėl jis visuomet kalba už sugyvenimą.

"Aš esu kapitalistas, perdėm kapitalistas", sakė jis, "ir aš noriu, kad kas nors liktų, ant ko kapitalistai galėtų gyventi ir praktikuoti kapitalizmą".

Sugyvenimas, sakė jis, yra pasirinkimas vietoj sunaikinimo. Jeigu būtų dar vienas karas, o šiuo sykiu būtų jau atominis, tai nebeliktų nieko, ant ko kapitalizmas galėtų gyventi ir praktikuoti. Jeigu kurie žmonės išliktų, tai turėtų pradėti gyventi iš naujo. Niekas negali pasakyti, koks gyvenimas būtų. Viskas, kas yra moderniška, subyrėtų. Nežinia, ar gyvybė iš viso išsilaikytų. Radioaktyvumas jei ne visai sunaikintų, tai gal iškreiptų taip, kad nieko panašaus nebūtų.

Kalbėdamas apie Jungtines Valstijas, jis pažymėjo, kad Jungtinės Valstijos yra "vaikas tarptautinėj politikoj. Jos yra geros valios, bet vaikas".

Gi JAV politikieriai, sakė jis, yra didesnė apgavystė, negu sutaisytos TV programos. Jų kalbas ir idėjas paruošią "šmėklos-rašytojai". "Aš žinau aukštus politikierius abiejose pusėse, kurių kalbas rašo ta pati firma". Ta firma galinti parašyti kalbas demokratams ir republikonams. Patys politikieriai matyti nemoka paruošti savo prkalbas.

Cyrus Eaton pasižymėjo mokslinėmis konferencijomis, kuriose įvairių šalių mokslininkai svarsto bendrus reikalus. Jų tikslas — taika, sugyvenimas. Jos buvo laikomos jo gyvenvietėj Pugwashe, Nova Scotijoje. Sekanti viešiasis bus Maskvoje. Tarybiniai mokslininkai nori atsiųgtinti už gražų priėmimą Kanadoje.

Sugyvenimas ir taika reikią taikią kūrybą. Ir viena ir kita pusė gali kurti, gaminti gerybes, kurios visų žmonių gyvenimą gali pagerinti. Dabar, mokslui ir technikai taip smarkiai kylant, gyvenimą galima greitai pakelti, kaip kad galima labai greitai sunaikinti.

LIODNAS ĮVYKIS

Kaip jau buvo pagarsinta, Liaudies Balso metinio parengimo ruošėjai Toronte buvo užkvietę daug kartų Kanadoje dainavusį duetą — K. Rimkienę ir A. Sebelkienę, kurios kanadiečiams pirmiau buvo žinomos kaip Abekienė ir Kenstavičienė. Jos su mielu noru sutiko ir ruošėsi. Jau ir tikėtus ant orlaivio buvo nusipirkusios. Bet šių gabių dainininkių mes šiuo tarpu neturėsime.

Praėjusią savaitę trečiądienio vakare, kada Liaudies Balsas jau buvo išsiuntinėtas su minėtų dainininkių atvaizdu, pasiekė mus žinia, kad draugės K. Rimkienės vyras mirė širdies priepuoliu. Toks tragiškas įvykis, aišku, padarė negalimu jos dalyvavimą mūsų parengime.

Draugė K. Rimkienė per daugelį metų buvo ir tebėra labai artima Liaudies Balso draugė. Ji yra labai daug pasidarbavusi renkant prenumeratas, atnaujinant senas, renkant aukas. Ir dabar, besiruošdama aplankyti mus, rinko aukas ir prenumeratas. Jau arti \$100.00 buvo atsiuntusi. Sakė, kad pasidarbuos ir toliau. Abidvi niekad neimdavo už dainavimą. Užteko padengti kelionės išlaidas.

Liaudies Balsas reikią giliausią užuojautą draugei K. Rimkieniui tokioje skaudžioje nelaimėje.

Mūsų parengimas, tačiau, nebus be viešnių. Sutiko padainuoti mūsų parengime operos "Zaporožietis už Dunojaus" žvaigždė Gerry Mikuzis. Kadangi su ja minėtoj operoj dainuoja ir A. Sabelskienė, tai turime viltį turėti ir Sebelkienę.

Kas Naujo Pasaulyje

Spauda raportuoja, kad Jungtinės Valstijos nusprendė, jog Kastos vyriausybė Kuboje "no good". Klausimas dabar lieka tikrai, kaip ją pašalinti.

Girdi, Jungtinės Valstijos neturėtų organizuoti jokių perversmų. Tokia politika tikrai paakstintų kubiečius stovėti tvirtai su Kastos vyriausybe.

Bet amerikiečiams visai nereikia veikti savo vardu. Atsiraa "vietinių", tik reikia duoti jiems pinigų.

Atrodo, kad dabar Kubos padėtis pasunkės. Visoki niekšai pradės puliti vyriausybę, kad nugriovus ją ir atkūrus tokią tvarką, kurioje užsienio kapitalas turėtų laisvas rankas. Gavę Dėdės Samo pritarimą, jie bus daug drąsesni.

Kanados užsienio reikalų ministras ponas Green pareikalavo, kad Jungtinės Tautos apkaltėtų Vengrijos klausimą. Girdi, Kanados universitetų studentai esą susirūpinę likimu 150 Vengrijos studentų, kurie būsią nužudyti, kai tik jie taps pilnamečiais.

Tuo tarpu Kanados premjeras Diēfenkaberis sako, kad vyriausybė negalėjo patikrinti, ar ištikrųjų yra tie studentai įkalinti, ar jiems grumoja koks nors pavojus. Jei premjeras nieko nežino, tai iš kur ponas Green žino?

Nežino nei didlapiiai. Globe and Mail tiesiog pastebi, kad kvailas dalykas kelti tokį klausimą Jungtinės Tautose, kuomet niekas nežino apie tuos tariamus studentus.

Jungtinių Valstijų Orlaivyno generolas Laurence S. Kuter, lankydamasis Ottawoj, pareiškė, kad NORAD telefono bila siekia \$33,000,000 į metus.

NORAD yra Jungtinių Valstijų ir Kanados organizacija dėl apgynimo šiaurės, o generolas Kuter — vyriausias komandierius.

Kaip matome, tai Kanados ir Jungtinių Valstijų taksų mokėtojai turi sumokėti per metus \$33,000,000 tik dėl tų generolų ir kitų militaristų telefono išlaidom padengti.

Jungtinės Valstijos ir Britanija balsavo Jungtinėse Tautose už tai, kad būtų pavelyta Francijai išbandyti atominę bombą Sacharoje. Kanada, tačiau, išsiskyrė. Ji balsavo prieš, kaip ir daugelis kitų.

Reikią, atominų šalių

klubas padidės iki keturių.

Anastas Mikojanas, Tarybų Sąjungos premjero pavaduotojas, kalbėjo Halifaxe, Nova Scotijos parlamento rūmuose. Jis, kaip ir Chruščiovas, sakė, kad Tarybų Sąjunga nori nusiginklavimo ir taikos.

Jie taipgi išsireiškė, kad premjeras Chruščiovas veikiausiai atsilankytų Kanadoj, jeigu jis būtų pakviestas.

Mikojanas tvirtino, kad Tarybų Sąjunga nepradės nuklinių bandymų, jeigu kitos šalys nepradės.

Tarybų Sąjungos mokslininkai, kurie lankosi Jungtinėse Valstijose, patiekė amerikiečiams daug mokslinių informacijų, gautų pagalba sputnikų ir lunikų.

Amerikietis mokslininkas, Dr. William O. Davis, buvęs mokslinių tyrinėjimų galva, sakė, kad Tarybų Sąjungos mokslininkų kompeticija yra labai sveikas dalykas. Esą bloga tik tame, kad amerikiečiai tą kompeticiją vadina šaltuoju karu ir kitais blogais terminais.

Tarybinė kompeticija, jis sako, yra didelis akstinas Amerikos mokslui.

Lenkija perkasi Kanadoje grūdų už \$17,000,000; 3,700,000 bušelių kviečių ir 7,000,000 bušelių miežių.

Atrodo, kad Kanada duos ant išsimokėjimo.

N. Chruščiovas, kalbėdamas žurnalistų konferencijoje, išsireiškė, kad tarybinė spauda neįdomi. Jis skaitas daug laikraščių iš kitų šalių ir pagal tai sprendžia tarybinę spaudą.

Jis matyti turėjo mintyje oficialiąją spaudą, kaip Pravda. Bendrai, tarybinė spauda yra įdomi, gražiai paruošta, gerai iliustruota.

Yale ir Harvard universitetai Jungtinėse Valstijose atsiskakė nuo valstybinės finansinės paramos sužroje \$500,000 už tai, kad reikalaujama iš studentų priesaikos, kad jie nerems jokios subversyvės veiklos, siekiančios nuversti Amerikos valdžią. Tokios priesaikos reikalaujama, jeigu studentas nori gauti stipendiją.

Profesorai sako, kad užtenka to, kad universitetai prisielia remti JAV konstituciją.

JAV valstybės sekretorius kažkaip išsiplepėjo, ko jis, matyti, neturėjo išsiplepėti.

Atsakydamas į klausimus jis pasakė, kad JAV laikosi neutraliai Indijos ir Kinijos ginče. JAV vyriausybė nežinanti nieko apie jų sieną ir susikirtimus dėl jos.

Vėliau, matyti kieno nors pakritikuotas, jis davė viešą pataisą savo pareiškimo. Girdi, tuomi jis neužgyrė Kinijos žygių.

Spėjama, kad Alžirijos tautinio išsilaisvinimo lyderiai priims De Gaulle pakvietimą atvykti Paryžiaun pasitarti dėl sudarymo paliaubų. Jie turėjo pasitarimą Tunisie ir svarstė šį klausimą.

Suomija išvarė Vakarų Vokietijos laikraštįpinką H. Phol. Jis yra Tarptautinės Antikomunistinės Sąjungos Biuro narys.

Suomija nenori, kad jos šalyje būtų žmogus, kuris yra didelis kaimyninės valstybės priešas.

Vakarų Vokietijos socialdemokratai, atsisakė nuo marksizmo. Girdi, jie nieko bendra neturėsia su Markso klasių kovos mokslu. Jie atsisako nuo suvisuomeninio imonių, taipgi.

Ar Žinote, Kad:

1958 metais iš Kanados industrijos pavidale dividendų užsienio kapitalistai pasiēmė \$586,000,000.

Kiek būtų galima naujų užvedimų šalyje padaryti, jeigu tie pinigai liktų namie?

Belgų kolonija Afrikoje, Kongo, 80 kartų didesnė už pavergęją Belgiją.

Kongo labai turtingas uranijum, auksu, deimantais ir kitais mineralais.

Indijoje registruotų džiovininkų yra 2,500,000. Ligoninėse gydoma tik 23,000.

Cukrus, kuris pasaldina mūsų kavą ar arbatą, pirmiausiai pradedtas gaminti Indijoje prieš 2,000 metų.

Pirmas pianas, kurį pagaminano italas Bartolones Cristopes 1720 metais, šiandien randasi New Yorko Metropolitan muziejuje.

Buchenvaldo koncentracijos stovyklas rytinėj Vokietijojej siemet aplankė 75,000 žmonių.

Tose stovyklose naciai sudėgino virš 56,000 žmonių.

Niagaros vandenpuolyje

Žmogus Išlips Mėnulyje

Prof. P. Slavėnas

Zemę apgaubia tamsa. Visur tylu, dangaus skliautais vos vos plaukia lengvi debesys. Kiek milijonų akių, kiek milijonų žvaigždžių kas vakarą nukrypsta į balkšvą, švelniai besviečiantį Mėnulį. Į šį poetų ir muzikų apdainuotą dangaus kūną žvelgia laimingas tarybinis žmogus, jam atsidūsta nepakeliamai sunkaus darbo ir karštų Afrikos saulės spindulių išvargintas juodaodis, jį seka iš Kaukazo kalnų Abastumane observatorijos tarybinio mokslininko akys, apginkluotos stipriausiais objektais. Ir ne tik čia, bet ir Kryme, ir Kijeve, ir Vilniuje... visoje šalyje, visame pasaulyje išbarstyti observatorių teleskopų vamzdžiai kas vakarą nukrypsta į jo pusę.

Mokslininkai daug metų stebėjo mūsų Žemės palydovą, užrašinėjo, fotografavo viską, ką pamatydavo.

Bet šių metų rugsėjo 12-os, 13-os ir 14-os dienos naktimis į Mėnulį įsmigo dar šimtų milijonų žmonių žvilgsniai, į jį pakrypo dar daugiau teleskopų. Visą pasaulį sukrėtė džiugi žinia: tarybinė kosminė raketa lekia į Mėnulį. Ji rugsėjo 14 dienos 00 valandą 2 min. 24 sek. Maskvos laiku pasiekė Mėnulį. Ir tų, kurie domėjosi astronomija, ir tų, kurie kadaise tik grožėjosi Mėnuliu, žvilgsnis prilipo prie gerai pažįstamo šviesaus skritulio danguje. Tomis dienomis Maskvos, Paryžiaus, Londono, Niujorko laikraščių su pranešimais apie raketos paleidimą ir jos lėkimą milijoniniai tiražai ištirpdavo vieną akimirka.

Kartu su tarybiniais žmonėmis džiaugėsi mūsų draugai visame pasaulyje. Tai buvo taikingos Tarybų Sąjungos politikos patvirtinimas, tai buvo naujas įrodymas, kad Tarybų šalies liaudis užimta taikiu darbu. Draugas N. Chruščiovas vėliavėlės, kurią tarybinė kosminė raketa nunešė į žmogaus kojos nepaliestą Mėnulį, kopiją įteikė JAV prezidentui D. Eizenhaueriui. Iš visos širdies tarybiniai žmonės pritaria N. Chruščiovo žodžiams:

— Tegul ši vėliavėlė būs simbolis, raginantis suvienyti Tarybų Sąjungos ir Amerikos mokslininkų, inžinierių bei darbininkų pastangas, mūsų tautų pastangas kūrybiniam darbe, kovoje už mūsų šalių santykių gerinimą, už taiką tarp visų pasaulio tautų.

Taika, štai ko reikia žmonijai, ko reikia mokslui ir technikai dar labiau sukces-

tėti. Tarybiniai mokslininkai, inžinieriai, darbininkai, paleidę pirmąją raketą į Mėnulį, ruošiasi naujiems kosmo šturmams. Tarybinis mokslininkas prof. Sedovas, neseniai išrinktas Tarptautinės Astronautikos Federacijos pirmininku, pasakė, kad "astronautika — jauna mokslo šaka pastoviai įėjo į mūsų gyvenimą". Jau šiandien galima sakyti, kad po keleto metų tarpplanetinės kelionės taps kažkuo būtinai reikalingu, kaip šiandien radijas, kuris per kelias minutes visam pasauliui pranešė apie tarybinės raketos startą į Mėnulį. Iš nepasiekiamo jis tapo artimas. Tarybinės kosminės raketos nutiesė kelią į šį dangaus kūną.

Žvilgterėkime į Ateitį...

Iš radijo imtuvo sklinda ramus pranešėjo balsas:

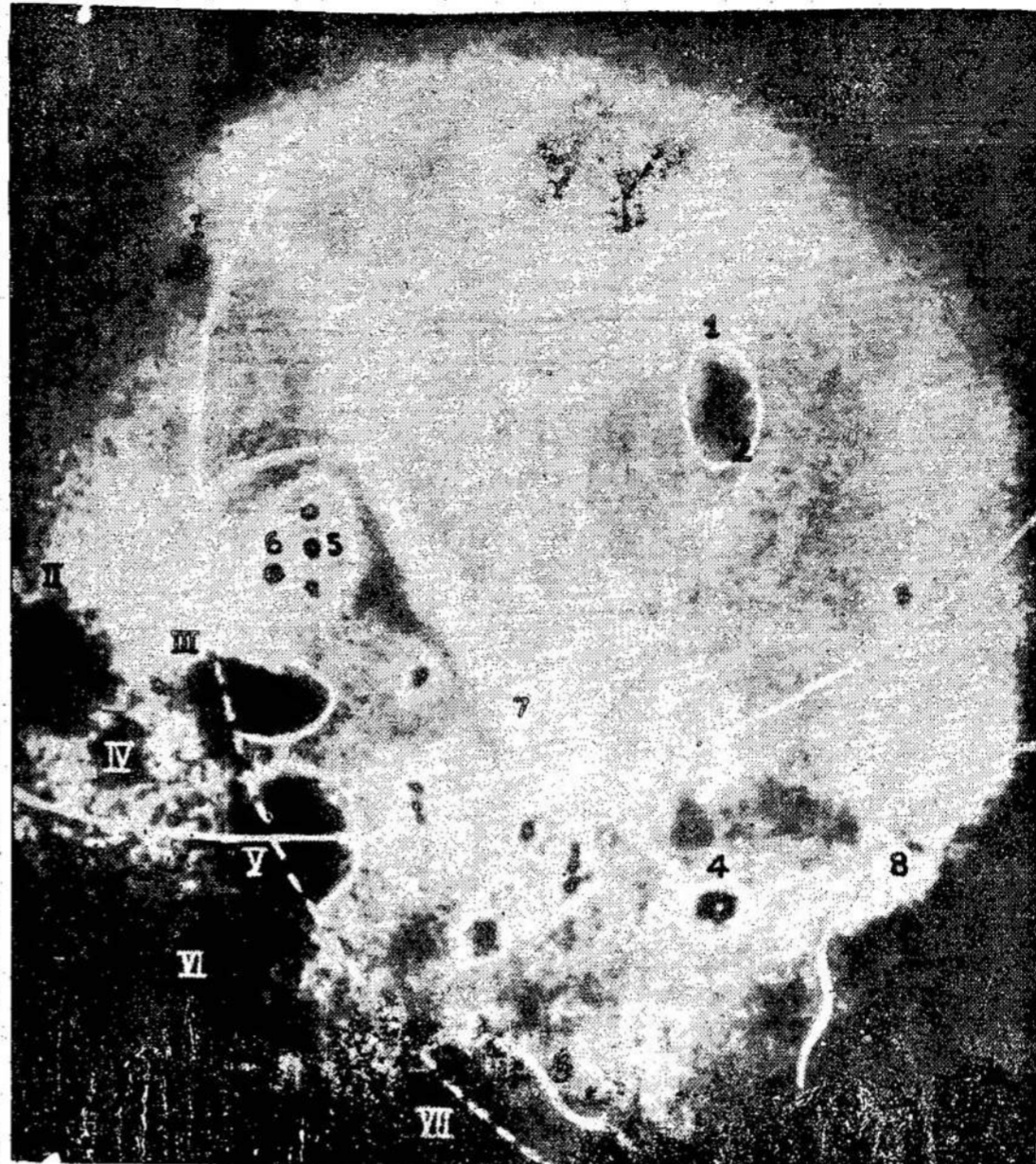
— Šiandien vidurdienį pirmoji Mėnulio tyrinėtojų ekspedicija pasiekė Giedros, Ramybės ir Garų jūrų rajoną ir atrado kosminės tarybinės raketos 1959 metų rugsėjo 14 dieną nuneštą vėliavėlę. Visi tyrinėtojai jaučiasi gerai. Astronautų kostiumai-skaifandrai leidžia žmogui gyventi ir judėti šiame dangaus kūne. Po penkių dienų kosminis laivas su žmonėmis grįš į Žemę.

Žinių pabaigoje, kaip ir visada pranešimai apie orą. Tokių informacijų, gal būt, klausysimės jau po kokių dešimties, o gal ir...

Mėnulis — Artimiausias Kosminis Kūnas

Jis yra vidutiniškai nutolęs nuo žemės 384,386 km. Tai maždaug 100 kartų arčiau negu artimiausia planeta — Venera. Mėnulio paviršius keturiolika kartų mažesnis už Žemės, o jo masė — mažesnė aštuoniasdešimt vieną kartą. Esant mažesniai šio dangaus kūno skersmeniui ir masei, jo traukos jėga 6 kartus mažesnė negu mūsų planetos.

Didžiąją jo paviršiaus dalį užima kalnai, krateriai, didžiuliai plyšiai, didelės, tamsios, paprasta akimi iš Žemės pastebimos lygumos, netiksliai vadinamos jūromis. Ilgiausia kalnų virtinė — Mėnulio Apeninai siekia 700 kilometrų. Mėnulio Alpės turi 250 kilometrų pločio ir tęsiasi 465 kilometrus. Mėnulyje yra ir Kaukazas, ir kiti mums žinomų vardų kalnai. Aukščiausia Mėnulio kalnų viršūnė siekia 9 kilometrus. Mėnulio žiedo formos kalnai su didžiuliais įdubimais viduryje, vadinami krateriais. Kai kurie mokslininkai teigia, kad jie atsi-

Tarybinio Luniko III nuotrauka antrosios Mėnulio pusės.

rado susidūrus meteorams su Mėnuliu.

Tačiau paskutiniu metu tarybinio mokslininko Kozyrevo atlikti milžiniško Alfonso kraterio, kurio skersmuo — daugiau kaip 130 km, stebėjimai sako kita. Didžiausiu teleskopu - reflektoriumi jis šiame krateryje pastebėjo vulkaninius reiškinius, dujų prasiveržimą. Tuo būdu vulkaninės kraterių kilmės hipotezė buvo smarkiai sutvirtinta. Tai leidžia daryti išvadą, kad Mėnulis nėra sustingęs, kad jame vyksta kitimo procesai.

Mėnulyje nėra atmosferos, o jo jūrose, kaip ir visame paviršiuje — nė lašo vandens. Temperatūros svyravimai žmogui būtų labai nepatogūs. Dieną čia būna 100-120 C laipsnių karščio, o naktį net iki 160 C laipsnių šalčio. Ir šis be galo įdomus dangaus kūnas, nuo seno viliojęs žmogaus akį, skrieja aplink Žemę truputį ištiesinta kreive — elipsiu, tik viena puse atsisukęs į Žemę. Greitu šių laikų traukiniu nuotoliu nuo Mėnulio galima būtų nuvažiuoti per metus, lėktuvu "TU-104" — per 20 parų. Žmogus jame išlips iš raketos.

Kosminio Laivo - Raketos Kryptis — Mėnulis

Kurtinantis trenksmas... Viršum starto aikštelės dūmų debesys... Didžiulė, lyg žuvis su vienu peleku, raketa švysterėja aukštyn! Čia išlydėti pirmųjų keliautojų

Mėnulį susirinko minios žmonių. Kuo toliau nuo Žemės, tuo labiau didinamas raketos greitis. Ir kai oro trintis pasidaro visiškai nebe pavojinga, kosminio laivo greičio rodyklės rodo daugiau kaip vienuolikos kilometrų per sekundę greitį...

Kaip gi jaučiasi laivo keliaiviai, kurie ruošiasi išlip-

ti Mėnulyje?

Nedidelėje hermetiškoje kabinoje sėdi žmonės. Jų kūnų svoris nuo nepaprastai didelio pagreičio padidėjęs kelis kartus. Dėl didelio greičio kiekvieną akimirka gali sutrikti kraujo apytaka. Tokiomis sąlygomis kraujagyslės išsiplečia, kraujas smarkiai spaudžia jų sienelės, o

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada manė skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS SESELIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Ilustruota. 316 psl., kaina \$3.00.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Ilustruota.

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygas, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill., USA

Kaip Eina LB Vajus

Praeita savaitė buvo gausi su vajuus veiklos rezultatais. Laikė savaitės gauta 10 naujų prenumeratų ir \$451.75 aukų. Ligi šiol pavyzdinčiausiai darbuojasi Montrealo ir jo priemiesčių draugai ir draugės. Jie savo vajuus uždavinio išpildymą jau gerai įpusėję, nors dar vajuus laikotarpis ir neįpusėjęs. Daugelio kitų vietovių LB draugai turėtų imti pavyzdį iš montrealiečių.

Malonu paminėti, kad laike praeitose savaitėse vajuus eilė žymiai padidėjo. Hamiltono vajuus atėjo į vajuus eilę su pirmaujančia vajuus J. Astyliene. Waterburio vajuus su nuosirdžiomis LB draugėmis M. Strižauskiene ir O. Marozienne. Prince George, B. C., vajuus su J. Makštele priešakyje. Pittsburgh vajuus su J. Mažeika ir Lethbridge, Alta., vajuus su A. Kunigiškiu priešakyje.

Pakartotinai papildė vajuus darbo rezultatus, Montrealo, Port Arthur, Chicago, Windsor, Brooklyno, Miami, So. Bostono, Rochesterio, Winnipegio ir Toronto vajuus.

Toronte jau apie desėtkas vajuus darbuojasi. Jų priešakyje vajuus J. Valaitis. Jis turi 92 vajuus punktus, T. Rimdžius — 44 punktus, J. Indriūnas — 27 punktus, P. Mockaitis — 22

širdies raumenys jo jau nebepajėgia vartyti apytakos keliu. Kosminėje kelionėje ir nervinis įtempimas didžiausias. Žodžiu, žmogus patenka į visai neįprastas sąlygas.

Tačiau kosminio laivo keleivių neištiks jokia nelaimė. Hermetiškoje kabinoje įrengti tobuliausi prietaisai žmogaus organizmo normaliai veiklai kosminės kelionės sąlygomis palaikyti. Astronautai patogiai įsitaisę minkštuose krėsluose kalbasi per radiją su Žemėje pasilikusiais mokslininkais. Laivo viduje veikia oro gamybos prietaisai, ir čia kvėpuoti visai lengva. Ant jų galvų keistos išvaizdos ausinės, prie rankų, prie krūtinės irgi prijungti aparatų laidai, vamzdeliai. Tai vis prietaisai keleivių sveikatai sekti.

O sveikatos būklę kontroliuoja Žemėje pasilikę geriausi medikai. Visų prietaisų, kartu ir astronautų sveikatą kontroliuojančių aparatų parodymus laivo radijo stotys automatiškai be pertraukos pranešinėja į Žemę. O iš mūsų planetos telemehanikos principais reguliuojama laivo prietaisų, įrengimų veikla ir pačios raketos kryptis.

(Bus daugiau)

punktus, P. Bepirštis ir J. Žiulys po 14 punktų, kiti po kiek mažiau. Čia nors vajuus darbas eina pirmyn, bet vis dar trūksta gyvumo vajuus lenktynėms.

Tarprajoninėse lenktynėse toli visus kitus rajonus pralenkęs pirmas rajonas. Ketvirtas ir trečias rajonas dar vis skaudžiai atsilikę. Iš trečio rajono ligi šiol pavyzdinčiausiai pasirodė Port Arthur draugai per nuosirdų LB vajuus J. Legą. Iš ketvirtos rajono gražiai pasidarbavęs atsiliepė J. Makštelė ir keli pavieniai skaitytojai prisuntė aukų. Labai laikas pasirodyti ir su naujomis prenumeratomis.

Iki lapkričio 23 d. vidurdienio iš rajonų gauta sekančiai:

Iš pirmo rajono 11 naujų prenumeratų ir \$445.50 aukų.

Iš antro rajono 16 naujų prenumeratų ir \$247.25 aukų.

Iš trečio rajono \$87.50 aukų ir iš ketvirtos — \$41.00 aukų.

Iš JAV 11 naujų prenumeratų ir \$414.75 aukų.

Bendrai laike šio vajuus jau gauta 38 naujos prenumeratos ir \$1,236.00 aukų.

Vajuus turi punktų sekančiai:

Montrealo vajuus	795
Toronto vajuus	299
Chicagos vajuus	223
Windsoro vajuus	99
Port Arthur vajuus	91
Hamiltono vaj.	84
Waterburio vaj.	77
So. Bostono vaj.	59
Rodney vaj.	58
Brooklyno vaj.	54
Rochesterio vaj.	48
Miami vaj.	37
Baltimore vaj.	27
Delhi apyl. vaj.	25
Prince George vaj.	18
Winnipegio vaj.	18
San Francisco vaj.	15
Rockfordo vaj.	12
Elizabeth vaj.	12
Pittsburgh vaj.	12
Lethbridge vaj.	11
Vancouverio vaj.	10
Philadelphijos vaj.	10

Ir keletas kitų vietovių vajuus turinčių po mažiau kaip 10 punktų, kurių skaičius laike praeitos savaitės nepasikeitė — čia nekartojame.

Jau daug LB draugų ir draugių atsiliepė su vajuus veiklos rezultatais, bet dar toli ne visi, kiek būtinai reikalinga dėl šio vajuus pravedimo. Labai ir labai prašome paspartinti vajuus darbą. Tas svarbu ir būtina dėl LB išsilaikymo.

Metinių Švenčių Proga Pasveikinimai

Praeitūs kelis metus LB gavo gražios paramos iš draugų ir draugių, kurie

Torontiečių Ruošiamas

Liaudies Balso Metinis

KONCERTAS -- ŠOKIAI

Šeštadienį, Gruodžio 5 d.

LIETUVIŲ SALEJE

160 Claremont St. - Toronto

Koncertinė programa bus įvairi ir įdomi.

Dainuos pasižymėjusios dainininkės čekagietės:

G. MIKUZIENĖ ir A. SEBELSKIENĖ

Torontiečių Choras

Šokikė B. Antanavičiūtė ir kt.

Šokiams Grieš Geras Orkestras

Pasivašininimui įvairūs gėrimai ir užkandžiai

Visus Maloniai kviečiame Atsilankyti

Pradžia 7.00 val vakaro

Prašome nesivėluoti

nuosirdžiai vykdydami pažangaus darbo žmogaus uždavinį metinių švenčių proga viešai sveikindami savo draugus bei pažangius lietuvius skelbė LB savo sveikinimus ir linkėjimus ir ta proga parėmė Liaudies Balsą. Tai gražus ir kilnus draugių pasielgimas. Prašome ir ateinančių švenčių proga neužmiršti šį reikalą.

K. Kilikevičius

Dar Žodis dėl Pono

Dar biski dėl to pono. Aš bandysiu kuotrumpiausiai atsakyti į tilpusį praėjusios savaitės Liaudies Balse rašinėly, kas link pono.

Žinoma, čia ne toks svarbus klausimas, kad užimtų mūsų spaudoj daug vietos, bet visgi neiškenčiu neat-

Korespondentas bando išaiškinti ir pataisyti pono vardą. Jis aiškina, kad šitas pavadinimas tarpusavy nieko bendra neturi su anų laikų kraugeriais ponais. Šitie žmoneliai niekuo nekalti, tik jie tą patį vardą naudoja.

Mes žinom, kad taip yra. Bet mes žinom ir tą, jeigu istorijoje yra pasišlykstėtinasis žiaurumo vardas, tai niekas to vardo negerbia. Ar norėtų kas savo vaiką krikštyti Judošium, nežiūrint, ar jis buvo ant šio pasaulio, ar ne. To mes nesiimsim nagrinėti. Bet mūsų senelių engėjai tikrai buvo ir jie vadinosi ponais. Ponai daug yra nusidėję ir geriau būtų mest tą vardą.

Pas anglus priimta priešakin dėti Mr., nes jie kitaip negali. Jeigu parašys pavarde Brawn, tai nežinosi artų gamyba.

vyras ar moteris, sūnus ar duktė. Pas mus tas nesudaro keblumo, nes pavarde tariant paaiškėja, kas jis toks ar Žagaras ar Žagarienė ir t.t. Jei mažai pažįstamas galima pridėti "Tamsta", švelnus ir neprasizėgimą reiškiantis vardas. Kas link lenkų, kad jie ir elgetas vadiną ponais, tai čia ne mūsų tauta, nesiimsim ir spręsti jų įpročių.

Moteris

LOS ANGELES. — Lavyno viršininkas admirolas A. A. Burke mano, kad Amerikai nereikia varžytis su Tarybų Sąjunga dėl apsiginklavimo. Jo nuomone, 45 polaris submarinų užtekty Amerikai apsigynimui nuo užpuolimo. Taipgi esanti ne-reikalinga ir milžiniškų raketų gamyba.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

G. Greivienė turėjo operaciją General ligoninėj. J. Mikalauskas ir J. Turūta serga, bet gydosi namie, gydytojų priežiūroj.

Mirė A. Mekšriūnienė (Asipavičinė) 42 metų amžiaus. Paliko nuliūdime vyrą ir broį, Montreale, tėvą ir brolių ir seserų Lietuvoje.

Kilusi iš Senabūdzio kaimo, Liubavo valsčiaus, Marjampolės apskr. Kanadon atvyko po antro pasaulinio karo. Mirė vidurių vēžiu.

Lapkričio 16 dieną B. L. Prapuolėniam sūnus, giminės ir draugai ir draugės suruosė staigmeną ryšium su 25 metų vedybinēm sukaktuviem. Vaisės atsibuvo šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

Jubilieįantai apdovanoti gražia dovana.

Tarp sveikinusių juos buvo ir jų sūnus, kurs kalbėjo gražiai lietuviškai. Tenka už tai jį pagirti.

Montreale kriminalistų kabinete Bordeaux laikoma 700 protinių ligonių, bet jie bus perkelti į naują ligoninę Joliette, kuri pavesta miniškom tvarkyti.

Kalėjime bus daugiau vietos kriminalistams.

McGill universiteto studentai

atsisakė pasirašyti po rezoliuciją, būk tai prieš kalinimą 150 studentų Vengrijoje.

Jie sako, kad nėra įrodytų.

Rezoliuciją pakišo vengrai dipukai.

1921 metais Kvebeko provincijoje buvo 2,631,000 gyventojų. Šiandien yra jau 4,955,000 gyventojų.

Apskaičiuojama, kad su 1985 metais provincijoje bus 10,000,000 gyventojų.

Montrealo ugniagesiams pakėlė pensijas iki \$1,500 metams. Pensijas jie gaus sulaukę 60 metų amžiaus. Išdirbę 30 metų, galės gauti ir nepasiekę to amžiaus.

Žaibo uždegto namo gesinimui buvo pašaukti ugniagesiai. Jiems bevažiuojant namo gesinti, žaibas trenkė į jų vežimą. Motorą sudaužė, o žmonių neklūdė.

Iš Plattburgo (JAV) atvežė 18 mėnesių vaiką į Montrealo vaikų ligoninę su žemrišūčiu plaučiuose. Gydytojai padarė operaciją ir išgelbėjo vaiko gyvybę.

Palaiykkit Tuos Biznieriūs, Kurie Skelbiasi LIAUDIES BALSĖ

DLK Vytauto Neprig. Klubo Nominacijos

MONTREAL. — D.L.K. Vytauto Neprigulmingo Klubo šerininų susirinkimas, įvykęs lapkričio 8 d., pravedė nominacijas į viršininkus 1960-tiems metams. Daugumas iš jų buvo nominuoti tie patys, ar su mažais pakeitimais ir neesant oponentų, automatiškai, vienbalsiai liko išrinkti, būtent: pirmininkas — Juozas Džiaugys; vice-pirmininkas — Pranas Paukštaitis; protokolų raštininkas — Gasparas Ališauskas; knygvedys — Kazys Gudžiūnas; išdininkas — Petras Botyrius; taipgi pašalpinės draugijos sekretorius — Leonas Gudas. Revizijos komisija taip pat vienbalsiai išrinkta — Juozas Lesevičius, Juozas Bulota ir Jonas Adomonis.

Į šerų sekretorius nominuoti du kandidatai — Mykolas Gudas ir Vytautas Barauskas.

Į board'o direktorius, no-

minuoti septyni kandidatai, iš kurių penki bus išrinkti — Helena Adomonienė, Joseph Bohemier (Ambrasiūtė), Kazys Juška, Pranas Janulionis, Juozas Petrauskas, Alfonsas Greibus ir Kazys Ambrasas.

Už šerų sekretorių ir board'o direktorius balsavimai įvyks laike klubo pašalpinės draugijos susirinkimo, sekmadienį, gruodžio 6 d.

Šale to, apart einamųjų klubo reikalų, šiame šerininų susirinkime, nors dar labai pradinėje stadijoje, bet buvo gana gyvai padiskutuota apie tolimesnį klubo biznio plėtimą, arba, jei tam išsivystytų platus šerininų ir visų Montrealo lietuvių pritarimas, net naujos didesnės salės įsigyimas. Tačiau nuodugniau šiuos ir kitus klausimus pagvildinti palikta valdybos nuožūrai.

D. A.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Urbanavičius, Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo trijų rėmėjų \$31.00 aukų. Aukojo: B. Šalčiūnas \$15.00; J. B. Berželis \$10.00 ir Z. Stanley \$6.00.

P. Bepirštis, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų.

J. Valaitis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir \$2.00 surinktų aukų. Aukojo: W. Wex ir A. Jocius po \$1.00.

J. Stanley, Rochester, N. Y., prisuntė atnaujintų pre-

numeratų. J. Celkis, Piedmont, Que., atnaujino Lietuvon ir sau prenumeratą ir paaukojo \$1.50.

P. Malinauskienė, Chicago, Ill., prisuntė naują ir atnaujintų prenumeratų ir \$7.50 surinktų aukų. Aukojo: Dr. Butko \$3.00; Klaušauskienė, P. Sedeikis ir U. Jodaitis po \$1.00 ir trys skaitytojai po 50 c.

F. Masys, Renabie, Ont., užrašė dvi naujas prenumeratas ir vieną atnaujino Lietuvon, sau atsinaujino ir dar paaukojo LB paramai \$2.50. Mike Čepinskis, Chicago, prisuntė \$9.50 surinktų aukų. Aukojo: M. M. Čepinskis \$3.00; J. Gelgudas, J. Budris, Antanas, Ramonas, L. Binkis ir A. Katela po \$1.00 ir vienas 50 c.

Longueuil, Que., gyventojai prisuntė Liaudies Balsą paramai \$15.00 aukų.

B. Kvietinskis, Montreal, prisuntė naują prenumeratą, kelioliką atnaujintų ir \$23.50 surinktų aukų. Aukojo: J. Kutas \$6.00; Cester \$3.00; P. Skirka, J. Makarevičius ir C. Gelčys po \$2.00; J. Kaušakis \$1.50 ir atnaujino prenumeratą Lietuvon; A. Judickas, J. Girdžius, T. Subach, A. Adakauskas, E. Einikis, V. Malinauskas ir A. Liepinaitis po \$1.00. Atnaujino prenumeratų ir rinkime aukų gražiai patalkininkavo J. Mikaliūnas.

J. Bačiulienė, Lachine, Que., prisuntė LB paramai \$2.00 aukų.

Cs. Martin, Windsor, Ont., prisuntė J. Ilgučių išleistuvėse suaukotus dėl LB paramos \$33.00. Aukojo: S. Paberalis, F. Lagunas, S. Di-

pukas, J. Ilgučiai ir Ch. Valaitis po \$5.00; A. Buzas, Ch. Martin ir J. Bartulis po \$2.00; K. Sinkevičienė ir C. Stankus po \$1.00.

V. Bunkus, Jamaica, N. Y., (buvęs brooklynietis), prisuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$30.00 surinktų aukų. Aukojo: M. K. Adomonis \$6.00; L.L.D. pirmia kuopa \$5.00. A. Gliauvičius, J. Grybas, A. Zaviš ir G. Warison po \$2.00; J. Stonelis, Ch. Anuškis, W. M. Zukas, B. Makutienė, P. Šolomskas, O. T. Muzikevich, M. Klimas, S. Radušis, S. J. Brooklynietis ir Ch. Devechco po \$1.00 ir du po 50 c.

J. Mažeika, Pittsburgh, Pa., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo L.D.S. 142 kuopos \$10.00 aukų.

Joe Jakob, Lac La Hache, B. C., prisuntė \$10.00 aukų.

A. Paukštienė, Miami, Fla., prisuntė naują ir atnaujintų prenumeratų ir \$7.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Ragauskas \$5.00; A. Paukštienė ir A. Ruseckas po \$1.00.

R. Niaura, Islington, prisuntė naują prenumeratą, užrašytą J. Daugirdos, Lietuvon, keletą atnaujintų ir nuo P. Žukauskienės \$5.50 aukų.

B. Sodouskis, DeKelb, Ill., atsinaujino sau ir Lietuvon prenumeratas.

P. Kisieliene, Montreal, prisuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$11.00 surinktų aukų. Aukojo: Marytė \$5.00; A. Jurgutis \$3.00; J. Grebliauskas \$2.00 ir J. Sarulis \$1.00.

J. Legas, Port Arthur, Ont., prisuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$60.50 surinktų aukų. Aukojo: J. Sargautis (dabar gyvenantis T. Lietuvoje) \$20.00; J. Judzevičius, J. Legas ir P. Kunchys po \$10.00; A. Zaluba \$5.00; M. Jaškunas ir F. Šlapelis po \$2.00; S. Zuzule \$1.00 ir viena 50 c.

J. Lesevičius, Montreal, prisuntė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe vieną atnaujintą M. Spaičio Lietuvon ir \$37.00 surinktų aukų. Aukojo: G. Dobilas \$15.50; M. Spaičys \$11.50; Nellie \$7.00 ir D. Norwich \$3.00.

K. Kiela, Montreal, per B. Kvietinską atnaujino prenumeratą Lietuvon. (Šis pažymėjimas spaudoje buvo per klaidą praleistas LB Nr. 42. Atsiprašome.)

J. Astylionė, Hamilton, viešėdama Toronte, pridavė naują prenumeratą užrašytą A. M. Doveikų Lietuvon, kelioliką atnaujintų ir \$52.00 surinktų aukų. Aukojo: A. M. Doveikai \$12.00; T. Lukša, F. Morkunas ir Ch. Pamalas po \$6.00; J. Astyla ir B. Kubilius po \$5.00; Ch. Frunskis, N. Garbatavičius po \$4.00; J. Aršauskas ir A. Petronis po \$1.50 ir J. Juk-

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRĀSTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas:

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Tommy Common, jaunas Kanados televizijos dainininkas. Dabar jis turi savo "show" — Youth '60.

Ch. Va-
Buzas,
tulis po
nė ir C.

aica, N.
ynietis),
naujintų
0.00 su-
M. K.
L.D. pir-
Gliauvi-
avish ir
J. Sto-
W. M.
P. So-
kėvich,
S. S. J.

Devech-
50 c.
sburgh,
naujintų
L.D.S.
kų.

Hache,
0 aukų.
Miami,
ir at-
tų ir
Auko-
00: A.
seckas

n. pri-
erata,
s. Lie-
ntų ir
\$5.50

b, III.,
etuvon

ntreal,
ujintų
00 su-
Mary-
\$3.00;
ir J.

rthur,
atnau-
60.50
jo: J.
enan-

00: J.
ir P.
as ir
Zu-
c.

real,
jintų
tarpe
paicio
nktų
bilas
1.50;
wich

er B.
enu-
pažy-
e per
42.

lton,
davė
syta
. ke-
2.00
A.
Luk-
Pam-
la ir
Ch.
čius
r A.
Juk-

nevich \$1.00; Po prenumera-
tą Lietuvon' atnaujino: A.
M. Doveikai; J. Aršauskas ir
A. Petronis.

M. Strižauskienė su O. Ma-
roziene, Waterbury, Conn.,
prisiuntė gražų pluoštą at-
naujintų prenumeratų, nuo
waterburiečių kolektyviai
sukeltus \$50.00 dėl LB pa-
ramos ir \$8.50 surinktų au-
kų atnaujinant prenumera-
tas. Aukojo: M. Sinkunienė
ir P. Bokas po \$2.50; K. Sta-
nislovaitienė \$1.00 ir du
skaitytojai po 50 c.

P. Mockaitis, Toronto, pri-
davė keletą atnaujintų pre-
numeratų ir \$11.50 surinktų
aukų. Aukojo: P. Krisiūnas
\$5.00; J. Barčai \$4.50 ir at-
naujinio prenumeratą Lietu-
von; P. Mockaitis ir K. Do-
veika po \$1.00.

L. Bekešienė, Rochester,
N. Y., užrašė naują prenu-
meratą ir prisiuntė atnaujin-
tų.

J. Čeponis, Lasalle, Que.,
prisiuntė naują ir pluoštą at-
naujintų prenumeratų ir
\$5.00 surinktų aukų. Auko-

kojo: V. Zavišius \$2.00; A.
Ališauskas, A. Semijonas ir
P. Valinčienė po \$1.00.

A. Kunigiškis, Lethbridge,
Alta., atsinaujino sau ir Lie-
tuvon prenumeratas ir paau-
kojo \$6.50.

J. Chepukaitis, Forestvil-
le, Conn., užrašė naują pre-
numeratą, sau atsinaujino ir
paaukojo \$1.00.

J. Makštelė, Prince Geor-
ge, B. C., atsinaujindamas
prenumeratą prisiuntė nuo
15 rėmėjų \$16.00 aukų. Rė-
mėjų pavardės neįskaitomos.

Patys atsinaujindami pre-
numeratas paaukojo:

Jurgis Naujokas, Peffer-
law, Ont., \$5.00;

K. Karlan, Maspeth, N.
Y., \$2.50;

J. Andreliunas, Spring
Well, Man., \$2.00;

J. Vizbar, Genesee, Alta.,
\$1.00;

A. Kazlauskas, Keswick,
Ont., \$1.00;

Alec Kelly, London, Ont.,
\$1.25.

Visiems už pasidarbavimą
ir aukas, širdingai ačiū.

Administracija

Būsiąs Pakeistas Pensijų Įstatymas

OTTAWA. — Vyriausybė
galvojanti apie pakeitimą se-
natvės pensijų įstatymo
taip, kad sulaukę 70 metų
amžiaus kanadiečiai galėtų
gauti senatvės pensiją ir už-
sienyje gyvendami.

Dabar, jei pensijonas vie-
nu sykiu išgyvena užsienyje
virš 6 mėnesių, jis negauna
pensijos už tą laiką. Iki 1957
metų rudens buvo leidžiama
gyventi užsienyje be nusto-
jimo pensijos tik iki 3 mė-
nesių.

Yra aiškinaama, kad dau-
gelio pensijonierių vaikai
gyvena Britanijoje ir Jungti-
nėse Valstijose, kur pensijo-
nieriai galėtų gauti prie-
glaudą, jeigu jie galėtų gau-

ti savo pensiją tenai gyven-
dami.

Siemet žydai šventė 200
metų sukaktį nuo pirmo žy-
do apsigyvenimo Kanadoje.
Dabar Kanadoje yra 246-
000 žydų.

LONDONAS. — Vakarų
Vokietijos kancleris Adenau-
eris išsiderėjo iš Macmilla-
no, kad Britanija atsisakytų
nuo savo plano centralinę
Europą paversti beatominio
ginklo zona, kurion įeitų ir
Vakarų Vokietija.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje
kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pa-
siųsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykit
telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit
Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis
respublikomis

Taipgi turime polio čiepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukraineka Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai! iš Hamiltono

LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukraineka Knyha"

**HAMILTON OVERSEAS
PARCEL SERVICE**

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS re-
publikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos,
odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.
išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS
kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siun-
tinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukraineka Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite
siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki
17 svarų. Muito mokestis yra Ukraineka Knyha nu-
statytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite:
avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių
ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės
medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą.
Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos.
išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai
ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavinimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų
drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.
Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą
ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJŲ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos
centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą
siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrin-
sime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nuro-
dysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pa-
siųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra
siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti
nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius To-
ronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą
įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto
iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

ELGOTAS LEDZAS

Vertė M. VAITIEKUTE

Amazonės Džiunglėse

Sunkus kaučiuko ieškotojų gyvenimas Amazonės baseine. Jie dirba nepakeliamai sunkiomis sąlygomis, kiekvienam žingsnyje jų tyko pavojai. Keletą mėnesių autorius praleido beveik negyvenamuose Amazonės pakrančių miškuose. Čia pasakojami nuotyki, kuriuos jam teko išgyventi.

I SKYRIUS

Vargo kaimelis

Mano akys ilgai sekė grakštų baltą garlaivio "Manko" korpūsą, pamažu nykstantį už Amazonės upės posūkio, daugiau kaip 2,200 mylių nuo Atlanto vandenyno. Po keturiasdešimt septynių dienų kelionės "Manko" denyje, aš pagaliau stovėjau Brazilijos pasienyje ir žiūrėjau į garlaivio dūmų sruogą, kuris nusidriekė viršum didžiulio tamsaus miško. Pagaliau dūmai išsisklaidė. Aš apsišukau ir per šlapia dumblą nuklampočiau į nedidukę medinę trobelę ant polių.

Užpakalyje manęs tekėjo Amazonė, dešinėje Žavari upė, o namelis, į kurį aš pasukau, buvo Brazilijos pasienio postas. Priešingais Žavarai upės krantas priklausė Peru. Tai buvo ištisinė tankaus pelkėto miško tankmė. Vaizdas buvo liūdnas, nes šiuo metų laiku, sausio mėnesį, upė užliejo kraštą.

Vidutinio amžiaus vyras brazilų pasieniečio uniforma išėjo pasitikti ir nuoširdžiai pasveikino mane. Jis liepė tarnui ištraukti iš vandens mano daiktus ir pristatė maišus laipteliais nusivedė mane į vidų. Aš jam papasakojau, kad ketinai Žavarai upę pasikelti aukštyn iki kaimelio Remati di Malis, iš kur norėjau eiti gilyn į dar neištirtas Amazonės srities girias. Pasieniečio man pranešė, kad šį vakarą laukiama barkaso, kuris gali mane į ten nugabenti. Iš tikrųjų, vakare atplaukė barkasas, ir aš, draugiškai atsisveikinęs su itin mandagiu pasieniečiu, iškeliavau. Šio nedidelio prekybos laivo škiperis taip pat buvo vaišingas ir nuoširdus. Iš pirmo žodžio jis ėmė mane įtikinti, kad ši upė, o svarbiausia, kaimelis, į kurį mes pasukome, yra pati neįveikiamiausia ir nykiausia vieta, ypač užsieniečiui. Jis pažinojo tik vieną baltąjį — anglą, kuriam prie Žavarai upės pavyko išgyventi keletą metų: jis, tiesa, nemirė drugiu, bet užtat gėrė tiek, kad neišvengė paltosios karštilgės.

Naktis buvo labai tamsi ir drėgna. Aukšta, juoda medžių siena — toks buvo ma-

no vienintelis šios kelionės įspūdis. Pagaliau man pavyko užsnūsti ant kažkokių maišų su kava, o kai aš pabuodau, barkasas jau artėjo prie Remati di Malis kaimelio.

Mano pirmas įspūdis buvo žemas upės krantas ir eilė nešvarių, žvakėmis apšviestų lūšnelių. Aš perėjau centrine ir vienintele gatve. Miesteliui ilgas mėnesius buvo lemta tapti mano būstine. Gyventojai sėdėjo gatvėje pririštuose hamakuose ir rūkė papirusus. Buvo girdėti, kaip lojo šunys, kurkė varlės ir čirškė žiogai.

Remati di Malis — paskutinis daugiau ar mažiau kultūringas punktas aukštutinėje Amazonėje. Už jo prasideda sritis, kurios žemėlapis dar nesudarytas. Mažasis kaimelis pastatytas ant polių. Kai lietūs iš miškų išveja visa, kas gyva, kas negali susirasti prieglaudos medžiūose, kaučiuko ieškotojai susirenka į šį kaimelį ir stengiasi iš gyvenimo paimti visa, ką šioje vietoje jis gali tiems duoti. Tuo metų laiku gyventojų skaičius išauga iki 500 žmonių, daugiausia brazilų ir sėsliųjų indėnų.

Niekas negali geriau paaiškinti šio miestelio "žavumo", kaip jo pavadinimas. Ramati di Malis išvertus reiškia "Vargo kaimelis".

Maždaug prieš trisdešimt metų į šią vietą, kur netoli pusiauju susilieja Itakuai ir Žavari upės, su šeima ir darbininkais, iš viso dvidešimčia žmonių, atvyko kaučiuko ieškotojas. Jie atvyko vieninteliu keliu — upe — ir nusprendė čia apsigyventi. Netrukus įvairūs žmonių gyvenimo ardytojai, kurių apstu Amazonės aukštupyje, pradėjo kelti mažutes kolonijas nariams, sumažino jų skaičių iki keturių ir grasiškai visiškai išnaikinti. Bet ieškotojas nepasidavė, ir jam pavyko šioje laukinėje vietoje įsitvirtinti. Atminimui to, ką jam ir likusiems gyviems kolonistams teko išgyventi, kaimelis gavo savo reikšmingą pavadinimą.

Remati di Malis, kurį nuo artimiausio, palyginti, kultūringo punkto skyrė daugelio savaičių kelias, per šį trumpą laiką nuostabiai išaugo. Kokią liūdną ir menką jį bevaizduočiau, vis dėlto jis yra gyvas visa nugalintios žmogaus energijos ir sugebėjimų įrodymas. Tuo būdu nėra vienam pionieriui neteko sunkiau kovoti kaip šiems brazilams, viena koja stovintiems "baltojo žmogaus kape". Taip Pietų Amerikoje vadinamas Žavarai upės rajonas,

Pasaulinei rinkai reikia kaučiuko, ir iš jo gavybos šio kaimelio gyventojai kasmet keletą mėnesių susiranda darbo miškuose ir nemažai uždirba.

Kaimelis yra toje vietoje, kur Itakuai statmenai įteka į Žavarai. Dešinysis Itakuai krantas sudaro pagrindinę ir vienintelę gatvę. Visų namų fasadai atgręžti į šią gatvę. Jie labai primityvūs ir visi stovi ant palmių kamienų, kurie yra iškilę aukščiau įprasto vandens lygio potvynio metu.

Priešingame Itakuai krante, priešais Remati di Malį, stūkso dešimtis lūšnelių, kurios sudaro San Fransisko kaimą, o priešingame, Peru priklausančiam Žavarai krante stovi kiek didesnis kaimelis Nazaretas. 700 mylių ilgio Žavarai krantai yra siena tarp Brazilijos ir Peru. Ši pasienio linija — kurioziškų incidentų tarp abiejų valstybių pareigūnų šaltinis. Priesimenų atsitikimą, kuris įvyko man tebesant kaimelyje.

Vienas laikinųjų mūsų miestelio gyventojų, indėnas nuo Itui upės, pasmaugė moterį. Pirmą brazilų valdžios organai spėjo jį suimti, jis bėgo į Nazaretą. Luotu perplaukęs upę, jis ramiai atsisėdo į hamaką prie Nazareto namelio ir užsirūkė papirusą, būdamas tikras, kad jo persekiotojai neišdrįs įžengti į Peru žemę. Bet mūsų valdžios organai surado išeičių. Jie nuvyko į krantą, kuris yra priešais Nazaretą, ir, pasilėpę už medžių, ėmė taikyti į nusikaltėlį iš savo vinčesterių. Sienos perėjimas galėtų sukelti tarptautines komplikacijas, bet niekas negali uždrausti pereiti sieną kulkai. Tačiau jų planas nepavyko: po kelių nesėkmingų šūvių bėglys atsikėlė, pasislėpė džiunglėse, ir daugiau apie jį niekas nebegirdėjo.

Remati di Malyje yra 65 namai, prisispaudę vienas prie kito. Prie kiekvieno namo — kopėčios iš gatvės į pagrindinį ir vienintelį aukštą. Kiekvienų kopėčių apačioje yra primityvus grindinys iš 50-60 kakleliais žemyn susmeigtų viski arba džino bonkų. Tuo būdu liūčių metu, kai vanduo gatvėje pakyla iki septynių pėdų, kopėčios stovi ant tvirtu pagrindo. Grindys iš perskeltų palmės rąstų, sudėtų apvaliais šonais į viršų. Palmių lapai sudaro stogą, o sienos daugiausia padaromos iš banguotos lakštinės geležies. Prie kiekvieno namo yra lyg koks kiemas ir virtuvė, taip pat ant polių, kurių su namu jungia tiltas.

Pro stogą ir rąstines grindis prilenda įvairiausių vabzdžių. Niekad neužmiršiu pirmosios nakties, kurią praleidau tokiam name, ir nemažonios pažinties su moskitais bei skruzdėlėmis. Po namais, tarp polių, gyvena ožkos, kiaulės ir kiti naminiai gyvuliai, kurie tarp grindų rąstų esančių tarpų dėka kada atsiburia nepageidaujamai artimoje kaimynystėje su namo gyventojais. Taip būna sausu metų laiku. Žiemą, tai yra liūčių metu, naminiai gyvuliai suvaromi į namus, o jų vietą apačioje užima upių gyventojai — aligatoriai, vandeninės gyvatės ir šlykščios plėšrios žuvis, kurios už Pietų Amerikos ribų nėra žinomos.

Kaimelio centre iškyla vietinis "dangoraižis", "Otel di Augusto", kuris gali didžiulis vienu ir ketvirčiu aukšto. Greta jo mėlynai nudažytas vyriausybinis pastatas; o toliau geltonas paštas ir rausvi "Liaudies namai", dar toliau dvasininko, kaučiuko plantacijų valdytojo ir vietinio plutokrato, rezidencija, o kaimelio gale stovi nedažyta bažnyčia.

Paštas ir meteorologinė observatorija, kurie yra viename gana aptriususiame name ir kuriems vadovauja vienas pareigūnas, nusipelnęs smulkesnio aprašymo. Pašto viršininkas, visada apšvilkęs pizama, vien savo išvaizda įvairdamas baimę kukliems kaučiuko plantacijų darbininkams, kurie labai retai ateidavo pasiimti laiškus. Tokiais atvejais aš ne kartą mačiau, kaip jis beviltingai iškeldavo rankas, rodydamas, kad jam trukdoma, ir žiauriausia išvaizda imdavo skirstyti pašta. Negalima pasakyti, kad įstaiiga, kuriai jis vadovavo, buvo perkrauta darbo, nes pašto garlais atplaukdavo tik kas penkios savaitės, bet paštininkas visada atrodydamas pervargęs žmogus. Tačiau jis būdavo ypač rūpestingas ir orus, kai terliodavosi su savo meteorologine observatorija, kurią sudarė maksimalus ir minimalus termometras ir lietmatis, tarp kitko, pastarasis buvo sandriai uždarytoje dėžėje ant aukšto stulpo. Aš buvau Remati di Malyje, kai įrengė observatoriją, ir po to, kai ji savaitę veikė, vedėjas pakvietė mane ją apžiūrėti bei pareikšti savo nuomonę.

Apžiūrinėjant pasirodė, kad termometrai buvo sugedę. Tuo buvo galima paaiškinti pritrenkiantį reiškinį — visada vienodą temperatūrą, kurią rodė diagrama. Lietmatis buvo dėžėje, ir todėl sunku būtų įtikinti mokslineis, kad liūčių metu Remati di Malis skęsta vandenyje.

Viešbutis, kuriame aš praleidau keletą mėnesių, priminė tuos vasaros pensionus, kuriuos paprastai išjuokia humoristiniai žurnalai. Originaliausia jame buvo pridėtinis ketvirtis aukšto. Dėl to jis buvo aukščiausias pasta-

tas kaimelyje. Per visą savo buvimo šiame viešbutyje laiką aš be vinčesterio rankoje niekad neišdrįsau pakilti laipteliais, einančiais į šį pridėtinį aukštą, ir mačiau, kad taip elgiasi ir kiti. Nežinau, kuriam tikslui buvo pristatytas šis aukštas, bet faktiškai tai buvo sandėlis ir idealiausia prieglauda įvairaus plauko biaurybėms.

Pagrindinio pastato aukšto viduryje buvo du dideli kambariai, vienas priekyje, kitas užpakalyje. Iš šonų abiejose pusėse buvo keturi maži kambarėliai. Didysis priekinis kambarys buvo valgykla, kur stovėjo du platūs stalai, padaryti iš nuobliuotų palmių kamienų. Šoniniai kambariai buvo laikomi miegamaisiais, bet didesnę laiką dalį, kurią aš ten praleidau, juose gyveno kiaulės ir ožkos, kaip tai visuomet būna liūčių metu.

Nėra nieko paprastesnio, kaip įrengti viešbutį aukštutinės Amazonės rajone. Kiekvienas "Otel di Augusto" miegamasis buvo aprūpintas pora geležinių kablių pakabinti hamakus, kuriuos turi pasirūpinti pats inamais. Be šių kablių kambariuose nieko nebuvo. Pertvaros tarp kambarių nesiekė stogo, o dėl to atrodė, kad esi bendrame kambaryje. Grindyse tarp rąstų žiojėjo dideli plyšiai, pro kuriuos matėsi žemė arba vanduo, priklausomai nuo sezono.

Maistas čia labai vienodas ir tipiškasis šiam rajonui. Maisto produktai atvežami už pasiutiškus pinigus iš užtūkstančių mylių, nes vietinio žemės ūkio čia nėra. Netgi cukraus ir ryžių, kurie yra pagrindinis Brazilijos produktas, Niujorke galima nusipirkti už dešimtąją dalį tos kainos, kurią moka vietiniai gyventojai Remati di Malyje. Pavyzdžiui, koncentruoto pieno skardinė, kuri Amerikoje kainuoja aštuonis ar devynis centus, aukštutinės Amazonės rajone parduodama už šešiasdešimt centų, konservuoto aliejaus svaras kainuoja dolerį dvidešimt centų, o bulvių — šešiasdešimt centų.

Tokiomis sąlygomis produktų atsargos labai skurdžios, o naudojami daugiausia konservai. Smulkių naminių gyvulių skerdimų pasitaiko taip retai, kad jiems negalima teikti reikšmės. Ir be to, mėsa vartojama ne šviežia, o džiovinta. Mėsa džiovinama tam, kad ją galima būtų išlaikyti keletą mėnesių. Upėje žvejojama, bet Amazonės žuvis, su nedidelėmis išimtimis, nelabai skanios. Be to, vietos gyventojai nemoka jų paruošti.

Tipišką mūsų amazoniško stalo meniu sudaro pirmiausia sausi miltai, kurie gaminami iš sulgrūstų jatrofos augalo šaknų.

Mūsų skoniui šie miltai primena piūvenas, bet brazilui jie yra būtinas kiekvieno valgio priedėlis. Jis pabars to jais mėsą, beria juos į sriubą ir net į vyną ar uogienę. Po to seka juodos pupelės, kurios taip pat be skonio, kaip ir miltai. Prie pupelių duodami ryžiai, o iškilmingais atvejais — džiovinta mėsa, tokia švelni ir sultinga, kaip medžiotojo bato puspapis. Daugelis geria kavą labai stiprią, be pieno ir cukraus. Visi šie patiekalai paduodami iš karto, tad jie ataušta pirmu negu ateina jų eilė, o dėl to jie darosi dar neskanesni.

Per šiuos penkis mėnesius, kuriuos aš praleidau viešbutyje, kasdien kartojojasi tas pats meniu. Tačiau ką daryti vietos gyventojams? Pragyvenimas dešimt kartų brangesnis negu Njujorke. Negalima verstis žemdirbyste krašte, kuris kasmet užtvindomas, o laivininkystė nepaprastai apsunkinta.

Norėdamas pavaizduoti gyvenimą, kuriuo aš gerėjau, į viešbutyje, pateiksiu tokį atsitikimą. Kartą ūmai susirgo vienos moters trijų mėnesių kūdikis. Jam darėsi vis blogiau. Tėvas buvo kaudžio plantacijose, tad motina, nenorėdama likti viena, atėjo į viešbutį su sergančiu kūdikiu ir paprašė jį išleisti. Kūdikis buvo paguldytas į namą, kur jis galliai liko, paskui veiksmas pradėjo tilti, ir kūdikis mirė.

Motina ir viešbučio šeiminninkė tuoj pat ėmėsi ruošos. Jos nuėmė indus ir maistą nuo vieno stalo valgykloje ir atnešė lavonėlį, aprengtą baltu drabužėliu su raudonais, geltonais ir mėlsvais kaspinais. Kūnelį apdengė lapais ir šakelėmis, aplinkui išrikiavo tuščius viski ir džino butelius, į jų kaklelius įstatė žvakes ir uždegė.

Netrukus pradėjo temti. Kadangi durys buvo plačiai atidarytos, spindinčios iluminacijos priviliota greit susirinko didelė minia. Atrodė, kad visi miestelio gyventojai nepertraukiamu srautu plūdo į mūsų valgyklą. Pietauti stovint iki kelių vandenyje man jau teko, bet valgyti, kai už trijų pėdų guli lavonas, buvo neįprasta, ir mūsų džiovinta mėsa bei pupos nuo to netapo skanesnės. Norinčiųjų atsiveikti su berniuku, kurį vargū ar kas gyvą pažinojo, vis daugėjo.

Visų šių apeigų metu motina sėdėjo kampe ant skrynios ir ramiai rūkė pypkę, matyt, didžiudamasi pagarba jos kūdikiui.

Iš virtuvės buvo atneštas didžiulis padėklas, pristatytas garuojančios kavos puodukų. Lankytojai susėdo prie sienų ant medinių dėžių ir pradėjo gerti kavą su sausainiais. Moteris rūkė pypkę ir buvo labai linksma.

Besidžiaugdamos proga parodyti savo šventadienius drabužius, jos, atrodė, užmiršo priežastį, dėl kurios čia susirinko. Vyrai susibūrė apie antrąjį stalą, užsisakė viski bei alaus ir sėdo kortuoti.

Aš kukliai paklausiau, kiek laiko tęsiasi ši šventė, nes mano kambarys buvo greta valgyklos, ir ji skyrė tik plona pertvara, ir ta ne iki pat lubų. Šeiminninkė, lai-

mingai šypsodamasi, man pasakė, kad gedulingas susirinkimas tęsis iki ryto, kol atvyks barkasas velioniui ir svečiams nuvežti į kapines.

(Bus daugiau)

MASKVA. — Gvinėjos prezidentas Sekou Toure, atvyko į Maskvą. Jis buvo užkvietas premjero N. Chruščiovo ir viešės Tarybų Sąjungoje 8 dienas, kaip valstybės svečias.

Respublikinė Kauno Klinikinė Ligoninė

Dr. Jonas Stanislovaitis

Kada kiti nariai mūsų ekskursijos lankė savo gimines įvairiuose kaimuose, aš, žmona Kristyna ir Dr. Margeris gavome progą aplankyti Kauno Klinikinę Ligoninę

6-tą dieną rugpjūčio. Čia praleidome virš 8 valandų ir matėme viską nuo pačios apačios iki pat viršaus. Direktorių, Daktaras Petras Jašinskas paaikšino ligonių apžiūrą Lietuvoje ir supažindino su kitais gydytojais, kurie vadovauja įvairius departamentus ligoninėje. Dr. Jašinskas labai maloniai priėmė mus ir pašventė visą dieną parodydamas ligoninės surėdymą. Jis aiškino, kad ligoninė pradėta statyti 1937 m. liepos mėnesyje ir už trijų metų, 1940, buvo atidaryta ir ligoniai pradėjo atvykti.

Ligoninės teritorija apima 49 hektarus arba 122 amerikoniškus "acres". Apie trečdalis užsodintas vaismedžiais ligonių maitinimui.

Okupacijos metais vokiečiai ligoninę labai nuniokoję; išplėšė kamštines koridorių grindis, linoleumą iš palatų, suardė ventilacijos sistemą, telefonų tinklą ir t.t.; taip pat išvežė visą aparatūrą bei inventorių. Atstatymo darbai pareikalavo didelių pastangų. 1945 m. gruodžio mėnesyje į ligoninę buvo perkelti iš miesto šie skyriai: dermatologinis, vidaus ligų, akušerinis - ginekologinis, nervų - psichijos ligų — viso 400 lovų. Pamažu buvo likviduoti pagrindiniai trūkumai ir ligoninės darbo apimtis plėtėsi. Kadangi lovų skaičius, pirm antro pasaulinio karo Lietuvoje buvo mažas, todėl būtina buvo jų skaičių didinti. Šiuo tikslu, pastačius naujus priestatus, lovų skaičius buvo palaipsniui didinamas. 1946 m. ligoninėje buvo 600 lovų; 1948 m. 720; 1949 m. 800; 1952 m. 900; 1953 m. 1,000; 1954 m. 1,050; 1955 m. 1,100; 1956 m. 1,200.

Ligoninė susideda iš 6 didelių pastatų, kurie yra su-

jungti vienas su kitu požeminiais koridoriais. Bendra visų pastatų kvadratura 38,708 kvadratiniai metrai, o kubetūra — 149,750 kubišku metrų.

I — CENTRINIS PASTATAS yra didžiausias, 4-rių aukštų, o vidurinė dalis 6-jų. Centrinio pastato rūsyje yra ligonių rūbų, medžiagų, inventoriaus ir kiti sandėliai, 4 išleidžiamieji kambariai, balneo - fizioterapijos skyrius, klinikinė laboratorija, rentgeno skyrius, radio izotopų laboratorija, akušerinio skyriaus sanitarijos praleidėjas, pieno mišinių virtuvė ir kt.

Pirmojo aukšto centre yra vestibulius. Jame yra spaudos kioskas ir paštas - telefonas - telegrafas. Į rytus nuo vestibulio visą plotą užima stomatologinis skyrius-stacionaras — (30 lovų) su poliklinikinio skyrium ir moterų konsultacija.

Vakarinę I-jo aukšto dalį užima kūdikių 50 lovų ir vaikų ligų 50 lovų skyriai, kur yra auditorija.

II-o aukšto rytinėje pusėje yra neuro-chirurginis (50 lovų), aseptinis (40 lovų) ir urologinis (30 lovų) skyriai su operaciniu bloku.

Vakarinę šio aukšto dalį užima fakultetinės terapijos (60 lovų) ir dietologinis (40 lovų) skyriai.

III-jame aukšto rytinėje pusėje: traumatologinis (40 lovų), aseptinis (40 lovų), ortopedinis (55 lovų) ir krūtinės ląstos (25 lovos) skyriai su operaciniu bloku.

Vakarinę šio aukšto dalį užima hospitalinės terapijos (60 lovų) ir kardiologijos (40 lovų) skyriai.

Be to, šiame aukšte yra didžioji auditorija, biblioteka ir skaitykla.

IV-jo aukšto rytinėje dalyje yra ginekologinis operatyvinės (45 lovų) ir konservatyvinės terapijos (45 lovų) skyriai su operaciniu bloku. Vakarinėje šio aukšto dalyje yra akušerinis I skyriaus (60 lovų), gimdykla,

naujagimių kambariai ir kt. V-sis aukštus yra pačiame vidury centrinio korpuso. Jį visą užima akušerinis II skyriaus (20 lovų). Čia taip pat yra gimdykla, naujagimių kambariai.

VI-jame aukšte yra akušerinis tuberkuliozinis skyrius su 20 lovų.

II — TUBERKULIOZINIS KORPUSAS yra į šiaurės vakarus nuo centrinio pastato, 3-jų aukštų.

1-jame aukšte yra vaikų plaučių tuberkuliozės ir vaikų tuberkuliozinio meningito skyriai (85 lovos).

2-ji aukštą užima suaugusiųjų plaučių tuberkuliozinis ir tuberkuliozinio meningito skyrius (80 lovų).

3-me aukšte yra kaulų tuberkuliozės skyrius su 40 lovų.

III NERVŲ-PSICHINIŲ LIGŲ PASTATAS: 1-jame aukšte yra psichikos ligų skyrius (65 lovos); 2-ji aukštą užima nervų ligų skyrius (75 lovos).

IV — PATALOGIJOS-ANATOMINIS KORPUSAS: 2-me aukšte yra dvi muziejus salės, studijų salės, histologinė laboratorija ir kt.

V — POLIKLINIKINIO SKYRIAUS KORPUSAS, 4-rių aukštų: 1-me jo aukšte yra org. metodinis kabinetas, medicinos statistikos skyrius, ligonių priėmimo skyrius, rentgeno kabinetas ir kt.; 2-me aukšte yra vaikų poliklinikinio skyrius, fizioterapijos ir gydymosi mankštos skyriai; 3-me aukšte yra suaugusiųjų poliklinikinio skyrius su laboratorijomis, eilė kabinetų ir registracijos salė; 4-me aukšte

yra suaugusiųjų ir vaikų prieš - tuberkulioziniai dispenserai ir priešingoj pusėj ausų - nosies - gerklės ligų ir akių ligų kabinetai.

VI — ŪKINIS KORPUSAS: Čia yra dezinfekcinė, 2 mechanizuotos skalbyklos, virtuvės blokas, technikos skyrius, dirbtuvės, katilinė, valgykla.

Šiuo metu ligoninėje yra 25 stacionariniai skyriai. Iš jų kai kurie, kaip, pav., krūtinės ląstos chirurgijos, neurochirurgijos, kardiologijos, dietologinis, akušerinis tuberkuliozinis, yra vieninteliai respublikoje. Ligoninėje taip pat yra eilė diagnostinių kabinetų, kaip, pav., fizioterapijos, balneoterapijos, gydomosios mankštos, funkcinės diagnostikos, antireumatinis, encefalografijos ir t.t. Be to, yra moderni centrinė laboratorija su 12 poskyrių, rentgeno skyrius, kuriame yra 21 rentgeno aparatas.

(Bus daugiau)

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

tinimą. Šis mokslininkas, kuris kompanijų byloje liudys prieš valdžią, sako:

Tiesa, spanguolės galėtų iššaukti vežio ligą, bet žmogus turėtų jų suvalgyti ne mažiau 15,000 svarų kasdien — per eilę metų.

Na, kai pripažintas mokslininkas teisme pabers tokią nesvietišką skaitlinę, nuosprendis aiškus — valdžia kalta!

O aš sakau jie crazy ir jūs, mielos šeiminninkės, spanguolės pamirškite.

— L. Jonikas

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui
Savininkas Ch. Pampalau
Telefonas: LI 46917

Lilia Flower Shop
630 QUEEN ST. W. TORONTO
Specializuojamės Priėmimo Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas
Bates & Dodds
FUNERAL SERVICE LIMITED
A. E. RAPER, Managing Director
931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0631

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

KL Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 29 d., 2 val. po pietų, 160 Claremont St.

Prašome visus narius atsilankyti. Yra svarbių draugijinių reikalų, o taipgi reikia pasitarti dėl Liaudies Balso vajeaus ir parengimo.

Kuopos Valdyba

So. Boston, Mass.

Amerikos Lietuvių Piliečių klubas vėliausia laikytame susirinkime apart kitų naudingų nutarimų, nutarė surengti didelį Bankietą ir Koncertą. Įvyks sekmadienį, gruodžio 13-tą, pirmą val. po pietų, 318 Broadway, So. Boston, Mass.

Pelnas, jei liks kiek, yra skiriamas Liaudies Balso paramai.

Apart skanių pietų, kuriuos mūsų gabiosios gospadinės pagamins, turėsime progą nors trumpai apkalbėti apie tolimesnę klubo veiklą. Būtų malonu, kad kuo daugiausia ir iš tolimesnių kolonijų dalyvautų, nes užlaikymas dviejų svetainių ir knygyno vis darosi sunkes-

G. Mikuzis ir A. Sebelkienė, čikagietės, kurios dainuos Liaudies Balso metiniame parengime. Tai operos "Zaporožietis už Dunojaus" žvaigždės. K. Rimkienė negali atvykti, nes ją ištiko didelė nelaimė — jos vyras mirė širdies priepuoliu. Jos vieton buvo pakviesta G. Mikuzienė. Kadangi ji dainavo minėtoji operoj duetus su A. Sebelkiene, tai joms nereikės didelio pasiruošimo. Nepraleiskit progos išgirsti šias puikias dainininkes iš Čikagos. Tokios progos greitai nebus.

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Išvyko Kalifornijon

Draugė M. Linartienė, plačiai žinoma Juozo Linarto žmona, išvyko Kalifornijon pas savo sesutę, kur mano pabūti bent porą mėnesių, kol Kanadoje praeis žiema.

nis mažai grupei klubo narių, kurie per daugelį metų gražiai darbavosi.

R. Niaura

Lauko universitetą

Plačiai žinomų torontiečių A. R. Antanavičių vyresnioji duk. Irina Antanavičiūtė šį rudenį įstojo į Toronto universitetą tęsti aukštąjį mokslą.

Irina kaip ir jos tėveliai ir jos sesutė šokikė Betty plačiai žinoma Toronto lietuviams. Ji prieš metus baigė vidurinę mokyklą su aukštais pažymėjimais; metus praleido dirbdama, o dabar ryžtingai mokosi universitete. Visi Irinos pažįstami linkime jai kuo pasekmingiausiai baigti universitetą ir likti dar plačiau žinoma tautie ir garbinga kanadiete.

Mr. ir Mrs. Džersek (Ber-

thos Morkytės) sūnus šį rudenį pradėjo lankyti universitetą. Visi jam linki geros sėkmės.

Rep.

Pranešimas ir Užkvietimas

TORONTO. — Sekmadienį, gruodžio 6 dieną, 2.15 v. po pietų, 300 Bathurst St., yra šaukiamas visuotinas Toronto moterų mitingas. Tame mitinge išgirsite ir susipažinsite su Kinijos moterų laimėjimais ir džiaugsmiais. Ten kalbės ką tik iš Kinijos grįžusi Mrs. Helen Kasian.

Be to, tame mitinge bus tartas žodis prisiruošimui į Pasaulinį Moterų Suvažiavimą, ryšium minint 50 metų sukaktį kuomet įvyko Pirmas moterų suvažiavimas Kopenhagen mieste. Šiame mitinge taipgi bus patiekta rezolucija reikalaujant, kad būtų sustabdyti mirtingi žaislai, kurie neša žmonijai mirtį.

Mes lietuvės moterys, be skirtumo įsitikinimų, glauskime motinišką meilę, dideliame skaičiuje dalyvaukime ir parodykim, kad mes mylim savo vaikus bei anūkus ir kad mes, kartu su kitų tautų moterimis - motinomis bendromis jėgomis stovim už sustabdymą nuklinių bandymų.

M. Paužienė

TL Moterų Klubo pirmininkė

C. M.

Draugiškos Išleistuvės

WINDSOR, Ont. — Šiomis dienomis apleidžia Windsorą ir išvažiuoja apsigyvenimui į Hespeler, Ont., draugai J. ir P. Ilgučiai. Ta proga jų draugai ir draugės suruošė išleistuves ir kartu atsiveikinti ir palinkėti Ilgučiams pasisekimo įsikuriant naujoji vietoj.

Kiek pasilinksminus, draugas S. Paberalis trumpai prisiminė apie Liaudies Balso vaju ir paprašė aukų. Tuojaus draugai suaukojo \$28.00. Po to susirinkusieji vienas po kitam paėmė balsą ir palinkėjo Ilgučiams geriausio pasisekimo ir įteikė atminčiai dovaną. Paskutiniai paėmė balsą Ilgučiai ir padėkojo visiems už išleistuves ir pareiškė, kad Windsorą apleidžia ne todėl, kad nori, bet kad gyvenimo aplinkybės to reikalauja. Ir tuo pat kartą pridavė \$5.00, kas aukas Liaudies Balsui pakėlė iki \$33.00.

Dar turiu priminti, kad pajvairinimui partijos paėmė ir filmą, kurią paruošė draugai L. ir J. Svirpliai. Filme parodė vietinių lietuvių draugiškus suėjimus bei šeimyniškus pasilinksminimus. Tas paliks visų prisiminimui. Tenka atiduoti Svirpliams kreditą už taip gražiai spalvotą filmą, kurio pasižiūrėjom su pasitenkinimu.

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.

(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykia

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Aklių ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai

Valandos: 9-12 ir 1-6

Treč. po piet uždaryta

Antrad., Ketv. ir Penkt.

vakarais

pagal susitarimą.

TEL. LE. 5-6400

1149 Dundas St. W.

Toronto, Ont.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria

aklių nervus, nuo kurių pa-

eina nervuotumas ir galvos

skaudėjimas. Pritaiko aki-

niu.

470 College W., Toronto

TEL.: WA. 1-3924

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1748

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE.

Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas, C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto